

Latweeschu Awises.

59. gada-gahjums.

Nr. 28.

Treschdeenā, 9. (21.) Julijā.

1880.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Hafenpoth, Kurland. — Ekspedizija Beshhorn k. gramatu-bohdē Jelgavā.

Nahditajs: No eefschemehm. No ahrsemehm. Wisjannatahs sinās. Par meera-teesnefcheem. Dhtree wispahrigee Latweeschu dseebaschanas-swehtki 2c. Par firgu ftreefchanohs, wesumu wilschani un gohws-lohpu istahdi Aisputē. Treschā Balti-jas lauffaimneezibas un maschinu istahde Rihgā. Veesfirstene Olga. Sabas laimes lasitajem! Drupas un brustas. Atbildes. Sludinaschanas.

No eefschemehm.

Behterburgā. Jaunā tulle preefch metakeem ir apstiprinata 3. Junijā. Daschu swarigu eewedamo leetu sinā tulle ir pamafinata, us daschahm atkal pa-augstinata. Tā p. pm. par dselses- un tehrauda schinahm nebuhs jamakfā tulates tikai 20-, bet 45 kap. par pudu. Turpretim par labalo steenu-dseli un tehraudu buhs turpmak jamakfā tikai 35- un ne wis, kā lihds schim, 80 kap. par pudu. Par pilnigi istradatu fchu-gunu buhs jamakfā tikai 1 rubl.; lihds schim bij par tam jamakfā — 2 rubl. 50 kap. Us semkophibas rihleem, kā: iskaptihm, firpjeem, arkleem — ir tulle pa-augstinata no 44- us 50 kap. par pudu; turpretim us ziteem rihleem, kas taifiti is katamahs dselses un tehrauda, pamafinata no 135- us 80 kap. Tapat ari us schloferu-darbeem ir lihdschinigā tulle no 2 rubl. 50 kap. lihds 4 rubl. 50 kap. pamafinata us 1 rubl. lihds 2 rubl. par pudu. Us dselszetu wagoneem tulle ir pa-augstinata. Semkophibas maschines ir atswabinatas no tulates, isnemohd daschas maschinu dalas. — Behz zetu-ministerijas nolehnuma leek schim brihscham us wifa Warschawas-Behterburgas dselszeta tehrauda fleedes. Tapat tikschoht lehnām us wiseem Wislas apgabala dselszeteem tehrauda schinas eewestas. Tehrauda schinas schim brihscham jau ir eewestas us Warschawas-Wihnes dselszeta. — „Golos“ sino pehz kahdas Amerikaneeschu awises, ka is Filadelfijas isbraukusi 15. Junijā ekspedizija, kas dohschotees us Deenwidus-Kreewiju, deht ispehtifchanas, zil bagata ta mineraku sinā. Ekspedizija stahwoht fakarā ar kahdu kompaniju, kas esohd lohti bagata un nodohmajusi Deenwidus-Kreewijā cetaisht almenu-ohglu raktuwes, un us kahdu no Afowas juhras ohstahm wilkt dselszetu; mineto ohstu ta grib isbuhweht pati us fawu rehlinu. Bes tam wehl kompanija griboht cetaisht dselses-fabrikus. Ekspediziju wadoht Barkers, kas pagahjuschā gadā peepalidsejis Kreewijai pee fchetru kreiseru eegahdaschanas. Kreewu waldiba esohd nodohmajusi fchai firmai doht lohti swarigas preefch-rohziabas. Wairak Ru-Forkas un Filadelfijas kapitalistu apgahdajuschi preefch schi noluhka jau 8 milj. dolaru. — Labibas ir fcha gada pirmos 4 mehneschos is Kreewijas dauds masak iswests, nekā pehrn tai paschā laikā. 1879. gadā isweda lihds 1. Maijam 8 milj. 938 tuhst. fchetwertu, un fchogad tikai 5 milj. 695 tuhst. fchetwertu, — tas istaifa 3 milj. 243 tuhst. fchetwertu jeb 36 procentes masak.

Par labibas- un sahles stahwolli bij eefschleetu ministeris zaur telegrafu eeprafijis sinas. Is Widsemes tas dabujis no 25. Junija schahdu atbildi, kas „Wald. Wehstn.“ nodrukata: Seemas-labiba nestahw wifai labi; ta ir dauds weetās zeetusi zaur salnu. Wafareja un lini stahw daschās weetās it labi, daschās turpretim atkal zeetufchi zaur faufumu. Us kartusefeem ir laba zeriba; bet sahle reta — deht aukstuma un faufuma. Seena plauja buhs mehrena, bet seens labs. Ahbolinsch ir lohti maitahs zaur seemu. Laiks ir labojees un, wispahrigi nemoht, deewsgan isdewigs. Seena plauja jau ir pa datai sahlfusees; fshadigi kulaini naw maniti.

Kemerōs fchogad ne-esohd tik dauds bahdes-weesu, kā pehrn.

Ischakilē stahwoschā fapeeru bataljona ofizeeri fuhdsahs eefsch „Rig. Btg.“ par pahretikas dahrdifibu Ischakilē, un dohmā, ka schi nebuschana buhtu nowehrschama zaur to, ka tur is nedekas noturetu weenreis jeb diwreis tirgu.

Rihga. Tirgotaju starpā stipri ween runā un tiz, ka waldiba aisleegfchoht — pawifam jeb pa datai iswest labibu is deenwidus ohstahm. Pilniga aisleegfchana stahfchotees spehka, tiklihds israhdsfchotees, ka fchogad teefcham wispahrigi bijusi wahja plauja. Pa datai aisleegfchoht tad, ja buhschoht redsams, ka deenwidus gubernās ween ir masak usaudsis, nekā wajadfigs. — Par 25-rublu gabaleem Berlines birscha nospreedusi, ka winus peenemfchoht gan, bet nummuri wisi peerastami — lihds ar makfataja wahrdu, lai waretu atdoht atpakal, ja kahds wehlat israhditohs par neriktigu.

No Ehrgtu apfahrtnes. Kahdās Dhssoleeschu, Dgreneeschu un Saufnejeeschu mahjās schini pawafarā melnāhs bakas ir prassjuschas daschus upurus. Bakas tilufchas eeneftas no kahda Kreewa. — Saufnejeeschu K. mahjās zaur ne-usmanibu notikus nelaimē. Saimnezei, no katla wahroschu uhdeni smetohd, dehlens pasfrehjis sem trauka un tam peegruhdis, zaur ko wis uhdens usgahsees nelaimigajam wirfū un to wispahrigi nobruzinajis. Behz kahda brihscha wifa ahdira bijusi noht, un ohtrā deenā pehz breefsmigahm mohkham behrns islaida fawu dshiwibinu. (B. W.)

Breedeneeschus peemelleja 23. Junijā, pulstēn puszet 4ds pehzpusdeenā, leelas breefmas. Zaur istabas lohgeem ahtrā fkatotees — eeraudfija pa gaisu fkreijam lohku sarus un salmus. Lihds ar wehtru bij stipris leetus. Kad breefmas pahrgahja, steidsahs ikweens ahtrā, apfkatitees, kas notizis. Azis us augfchu pazeloht — tuhlt eeraudfija, ka wehtra bij pee jumteem isgahsusi fawas dufmas, tohs kreetni apfshadedama. Tahlat apfkatotees redseja — daschus lohkus nolauftus, un pat ar saknehm isgahstus. Ari rudsu-lauki ir kreetni peemellei zaur leelo wehtru un leetu; waretu foziht, ka treschā jeb zetortā data ir aplausti. (M. W.)

Maschawa. „Ruffl. Weh.“ pahrrunā eemeflus, kuru deht semkophiba, ihpafchi Maschawas gubernā, newarohd usplaukt, un nahl pee spreeduma, ka schis eemeflis melesjams kauschu nabadfiba. Semneekem truhfchoht pawafarōs fehklas, un ta esohd tapehz ja-aisnemahs pret augstahm procentehm. Pee tam wehl procentes beeschi ween ne-teeohd wis aismakfatas naudā, bet esohd ja-atkalpo. Tā tad bagatalee muischhuri isleetajohd semneeku spehklus few par labu, zaur ko, sinams, pehdejo liktens newarohd pahrlabotees.

Rischni-Nowgorodā preefch ohstas- un peetures-weetas isbuhwes waldiba atwehlejusti 3 milj. rublu, par ko turenēs eedfihwotaji esohd lohti preezigi.

No Saratowas. Behterburgas awises sino, ka Saratowas gubernās semstiba safaulka us ahrfahrtigu fehdeschanu, kurā apspreedihs, kahdi fohli buhtu sperami, lai nahlfoschā seemā waretu nowehrsch badu. Agral eeflatija Saratowas gubernu ar pilnu teefibu par Kreewijas labibas-fpikleri, bet pehdejā laikā tas pahrwehrtees gluschi ohtradi, — un tur ari fchogad pilniga ne-augliba gaidama.

No ahrsemehm.

Wahzija. Bismarks peepeschi no fawas muischas Friedrichs-ruhe nobrauzis us Risiugi. Par to nu gan nebuhtu jabrihnahs, jo winsch us fcho bahdi mehds dohtees is wafaras, bet gan laudis fchukst fcho-to, isdirdedami. Ka tai paschā laikā Risiugē ari eeradees Bambergas erzbislaps, kardinals Hergenreters. Runā, ka minetais kardinals us turen brauzis pehz pahwesta pawehles — deht jaunahm farunahm ar Bruhschu waldibu. Kā sinams, ne fen no Bruhschu landtaga isdohtais jaunais basnizās-likums it ne buht wehl ne-apmeerina katoku basnizu, un tadeht jaunās farunas wajadfigas deht galiga meera panahlfchanas. — Par Berlines konferenzes darifchanahm tagad sino, ka gala-spreedums naw wis bijis itin weenprahfigs. Kreewija ir pa-

gehrejuſi preeſch Greekijas wehl dauds leelaku ſemes-gabalu, nekà to zitas walſtis gribejuſchas. Tà tad ari no Franzijas preeſchà liktâ jaunâ Greeku-Turku rohbeſchu lihniâ tikuſi peenemta ar wiſahm balſhm pret Kreewiju. Saprohtamâ, ka zaur tahdu dohmû ſtarpibu Turzijas leeta nemaf neteek labota. Schi ſtarpiba til Turzijai jo gaiſchi peerahda, ka tas, ko konferenze pagehr, ir wiſmaſakais, ar ko leelwalſtis grib apmeerinatees. — No Maſureem rakſta Karalautſchu awiſei „R. G. Z.“ par ſchahdu notikumû: Kahdâ jaunâ muſiſchâ ihpaſchneekâ medija uſ ſawaâ ſemes, kuras rohbeſcha eet lihds paſchaj Wahzu-Kreewu rohbeſchaj. Ne taht no rohbeſchas wiſch iſſchahwa uſ ſaki, kaâ eewainohtâ pahrfrehja pahri ſohluâ pahr rohbeſchu Kreewijâ, un tur no-krita. Medineekâ pahrgahja pahr rohbeſchu, panehma ſaki un greeſahâ atpakal. Schai brihdi wiſch dabuja no kahda Kreewu rohbeſchu-ſaldata ſkrohtâ-ſchahweenu mugurâ, kaâ wiwu eewainoja til ſmagi, ka nomira.

Anglija. No apakſchnama peenemtais likumâ Jhru leetâ noſaka, ka turpmal katram mahju ſaimneekam Jhru-ſemê, kaâ teek iſdſihtâ rentes nemakſchanaâ deht, ir jadabuhn ſinama atlihdſinaſchana. Zil lohti ſchis likumâ bijis wajadſigâ, to peerahda iſdſihto ſaimneeku ſkaiſ pehdejâs gadâs. Tika iſdſihtâ 1878. g. 1749, un 1879. g. 2677 ſaimneeki.

Spahnija. Jſ Kubas dabuta ſina, ka turenâs general-kapteinâ Blanko apſpeediâ dumpi.

Turzija. Sultânâ atwehlejis atzeltâ kedîwa Iſmaîla ſewahm dohtees uſ dſihwi Smirnâ, uſ Maſ-Asijas peekraſtes. — Ne ween awiſes, bet ari garidſneeki paſtahwigi uſmuſina muhamedaneſchus pret kriſtigeem, un pagehr, ka Sultânâ atraiditu Berlines konferenzes ſpreedumu. Schis ſpreedumâ Sultânâ gan wehl naw ihſti paſinohtâ, bet aplinkuâ jau tizis ſinamâ, un Sultânâ eſoht leelwalſtihm ſtepeni darijis ſinamu, ka tas konferenzes ſpreedumu newaroht iſpildiht. Sa-gatawoſchanaâ uſ karu noteek til ſtipri, ka tas bij preeſch Kreewu-Turku kara. Jhpafchi baſchi-boſuku jeb ſawwaligo pulki teek leelâ ſkaiſta ſaſtahditi, un ſchohs pulkuâ Turku waldbiba nodohmâ laiſt walam pret Greekeem, ja iſzeltohs karſch ar Greekiju, jeb wiſmaſak dumpiâ kahdâs Turzijas prowinzâs. Greekija ſchim brihſcham palikuſi druſku klufa, un leelahâ peenehmufi leelwalſtju padohmu, prohti — nogaidiht un nekertees pee eerohtſcheem. Bet kahdus ſohluâ paſchâs leelwalſtis ſpers preeſch Turzijas peepſeſchanaâ, tas wehl neſinamâ. Wiſwairal rumâ no kohpigâs ſlotes ſuhtſchanaâ uſ Konſtantinopeli, jo ſchis ſohliâ wiſmaſak maſfa naudas, un tomehr kerahâ Turzijai tuh-lit pee galwas. Bet jautajumâ ir, waj Turku waldbiba laidihâ tahdu ſloti zauri zaur Dardanetu eelu? Ja Turki pretojahâ, ko tad? Waj eefahkt pret Turziju karu, un zaur to uſ reiſi aiſkuſſinaht wiſu auſtru-ma jautajumu?

Aihna. Pariſes awiſe „Globe“ ſino, ka Aihneſchu ſuhtna Franzijâ, Iſenga ſnohtâ, Iſchaw's, eſoht atbrauziâ iſ Pekinaâ uſ Pariſi, un no turenâs 23. Junijâ (5. Jul.) dewees uſ Londoni, kur tam eſoht jaſarunajahâ ar turenâs Aihneſchu ſuhtni — Kuldſchâs leetâ. No Londones tas atgreeſiſchotees atkal uſ Pariſi, un tad — waj nu weenâs patâ, jeb kohpâ ar Iſengu dohſchotees uſ Pehterburgu — deht ſarunahm ar Kreewu waldbibu Kuldſchâs leetâ. Ja ſarunâs beigſchotees laimigi, tad Iſchaw's palikſchoht par paſtahwigu Aihnaâ ſuhtni Pehterburgâ.

Deenwidus-Afrika. Keiſarene Eſſchênija ar twaikoni „Trojan“ iſbraukufi iſ Kapſtates, greeſdamees atpakal uſ Angliju.

Wiſjannakahâ ſinaâ.

Jelgawâ, 8. Julijâ. Par Latweeſchu dſeedaſchanaâ-ſwehtkeem, 19. Junijâ, dſeedataji un dſeedatajâs luhdſa Wiſſemes-gubernatora Igu, lai Keiſara Maſeſteſei noleek pee kahjam ſapulgeto dſeedataju padewibaâ juhtâs. Tagad gubernatora Igu ir paſinojis dſeedaſchanaâ-ſwehtku komitejai, lai dara ſinamu, ka muſu Augſtâis Kungâ un Keiſars par to ir iſſajziâs ſawaâ pateizibaâ. — **Jelgawâs** krohna meſchâ, meſchfarga Dantſcha datâ, dedſis peektdeen, 4. Julijâ; bet jau wakarâ lalmejees peewareht ugumi; eſoht nodes guſchâs pee kahdam 80 puhra-weetahm meſcha. Dſird, ka ſeſdeen aikal jita weetâ (kâ ſaka, meſchfarga Maurina datâ) iſſchahwees ugumâ; tur eſoht ugumâ praſjees leelaku upumâ. — **Kurfemes** gubernâs kara-aggabala preeſchneekâ, generalmajorâ Kartafchowa, nomiriâ 30. Junijâ — Pehterburgâs kara-ſlimnijâ. — **Dſirdamâ,** ka 1881. gada Janwari buhſchoht wiſpahriga Iauſchu ſkaiſchana. — **Finanz-ministeriâ,** generaladjutantâ Greighâ, drihſumâ dohſchotees jekâ, pahrluhht andeſes-ohſtâ. Jhpafchu wehribu tas greeſſchoht uſ jamajeem Keepajâs ohſtâ pahrlabojumeem. — **Wahzijas** „wald. wehſneekâ“ iſſtudina pawehli, pehz kuras aitu- un neſchahwetâs aitaâ-gataâ

eewefchana iſ Kreewijas — pawiſam aiſleegta. — **Waldbiba** ſtipri ſtrahdajoht, lai kara-magaſihnes auſtrumâ waretu pilnigi ſagatawoht, ka tas wajadſigâ kara-laikâ. Turkeſtanaâ un Drenburgâs aprinkâs wiſu jau pabeigtâ. Tagad wiſi ſpehli ſaweenojahâ, ſarihht Niht-Sibirijâs kara-aggabalu. Tadeht daſchi eerehdni noſubſtiti uſ Irkutſku, lai tur weizinatû darbuâ. — **Starp Kreewiju un Aihnu,** kaâ tur reiſ galâ notikâ, wehl naw paredſamâ. Sinaâ beidſamajâs deendâs greeſchahâ wairak uſ meera puſi. Tâ kahda Anglu awiſe „Standard“ ſin pateikt, ka Aihnaâ waldbiba eſoht zaur ſawu Londones ſuhtni (jeb ſchi pilnwari) Pehterburgâ — Kreewu waldbiba likuſi dariht ſinamu, ka Aihna newehlotees kara nedâ ar Kreewiju, nedâ ar kahdu zitu Eiropâs walſti, un ka wiſas, no Eiropâs awiſehm iſpaſtahâ ſinaâ par Aihneſchu kara-ſpehku ſapulgeſchanoâs pee Kreewu rohbeſchahm — eſoht pilnigi iſdohmataâ. Tahdu pat iſſkaidroſchana Aihneſchu waldbiba eſoht likuſi nodohht Wahzu- un Frantſchu waldbihm. — Kâ tahâ leetas ſtarp ſchihm abahm walſtihm tâ pahrgrohſiſchahâ, tas eſoht Anglu waldbibaâ-wihru preeſchneeka, Gladſtona, nopelâs. Gladſtonâ rahda Kreewijai draudſigu prahtu; turpretim Wikonſſchidâ, agrakais Anglu miniſteru presidentâ, bij Kreewu waldbiba leelakais pretineekâ. Ari tas pa datâi ſabihdijis Aihneſchus, ka Kreewija noſuhtijufi uſ Klufu jhru wairak waretu kara-lugu.

Par meera-teefneſcheem.

(Beigumâ.)

Kahdi pahrgrohſijumi notikâ zaur meera-teefu eewefchana uſ zitam teefahm.

Meera-teefneſchi ſpreediâs par wiſahm ziwil-prahwahm jeb prozeſehm, kuru ſtrihda-leeta naw pahrak par 500 rubl.; weena alga pee kahdâs kahrtâs prahwineeki jeb prozeſes-wedeji peeder, un ari ſpreediâs par wiſahm kriminal-pahrkahpſchanaâ, preeſch kurahm noſazitaâ ſtrahpes meera-teefneſchu ſtrahpes-likumu grahmataâ. Pee ſchihm pahrkahpſchanaâ peeder par peem. gohda-laupſchanaâ, praſtâs ſahdſibaâ un blehdibaâ lihds 300 rubleem, u. z. Preeſch leelakahm ziwil-prahwahm un ſmageem kriminal-noſeegumeem paleek wezahâ teefâs, bet tomehr ari pee winahm notikâ daſchâs pahrgrohſiſchanaâ.

Kâ ſaprohtamâ, zaur meera-teefu eewefchana wezahâ teefâs ſaudê leelu datu no ſawa darba, un tadeht ari iſrahdahâ par wajadſigu, pamafinaht wiwu ſkaiſu zaur daſchu teefu atzeliſchana jeb ſaweenoſchana ar zitam paſtahwoſchahm wezahm teefahm. To iſdariht, jaunâs likumâ atwehl teefu-ministerim. Par peem. Aihgâs pilſehtâ fogteiteefu- un abâs landfogteiteefu nodalâs warehâ ſaweenoht par weenu fogteiteefu, pee kuras tad buhâ uſdohdamâs wiſas ſuhdſibaâ pret pilſehtneekem, kad prahwaâ-leeta pahrafa pa 500 rubleem. Semes-teefa preeſch ſuhdſibahm pret muſiſchneekem, ſinamâ, tad paleek; til ween winai paleek weenigi tahâ prahwaâ, kuras nekriht meera-teefneſcheem. Tapat laikam palikâ ari pilſehtâs bahriau-teefa, andeſes-teefa (Wettgericht) un amatu-teefa. Preeſch wiſahm ſchihm wezajahm pilſehtâs-teefahm Aihgâs magiſtrâs paleek pa wezam apelazijaâ-teefa (un preeſch ſemes-teefâs, ſinamâ, apelazijaâ-teefa paleek hoſgerichte). Leela atweeglinaſchana zaur jaunâ reformu noteek polizejâs eſtahdijumeem. Lihds ſchim wiſas ſuhdſibaâ par ſihkajeem pahrkahpumeem un noſeegumeem (kaâ ſohdami pehz meera-teefu ſtrahpes-likumu grahmataâ) bij pa preeſchu uſdohdamâs pee polizejâs (ſeſchâs), kura notureja eepreeſcheju iſmekleſchana, un tad noſuhtija leetu waj nu uſ pilſehtâs kriminal-deputaziju jeb uſ ſemes-teefu. (Par ſtrahdneeku, deeneſtneeku un ſemneeku kahrtâs apwainoteem wiwa ſpreeſch pati). Wiſu ſchis darbâ turpmal kritiâs noht, jo katram ſuhdſetajam tahda ſuhdſiba buhâ uſdohdama taiſni pee meera-teefneſcha. Polizejai palikâ til tihri polizejâs-darbi, ka kahrtibaâ uſtureſchana, uſluhkoſchana par paſehm, noſeegumu nowehſchana, noſeedsneeku ſakereſchana un nodohſchana peenahkoſchaj teefai u. t. j. pr., bet ar teefahm un ſtrahpes ſpreeſchana winai wairâs nebuâs janodarbojahâ. Iſtin tas patâ ari ſakamâ no brugu-teefahm un vilſteefahm, kuras gan ari palikâ, bet nodarboſees til ar polizejâs-darbeem.

Wiſgruhtaki iſſchirumâ ir jautajumâ, kaâ lai noteek ar tâ ſaul-tahm ſemneeku-teefahm, prohti: pagasta-teefahm, draudſes-teefahm, ap-riſka- un kreieſes-teefahm? Par ſcho jautajumu mehâ jau agral daſchu reiſi eſam runajuſchi; ar wiwu tagad ari nodarbojahâ Pehterburgâ kahda no waldbibaâ ezelta komiſija, un ſchis jautajumâ laikam tilâ iſſchirtâ zaur-pilnigu jaunû likmu un ne wiſ zaur teefu-ministera preeſch-raſtu ween.

Birmais jautajumâ ir, kaâ lai noteek ar pagasta-teefu? (Pagasta-waldbiba eſtahdijumi zaur jaunâ reformu neteek aiſkarti). Zil dauds jau iſ apſtiprinatâ meera-teefu likuma redſamâ, ka pagasta-teefâs neteek atzeltâs, bet ka wiwu ſpreeſchanaâ-wara jeb kompetenze gan teek pahrgrohſita. Muſu pagasta-teefu kompetenze tilâ pahrgrohſita pehz Geſch-Kreewijas pagasta-teefu preeſchſihmes. Winaâ turpmal ſpre-

dihš til par tahdahm prahwahn, kuru abi prahwineeki peeder pee lauku-pagasteem, un ari ne par wifahm leetahm, bet til par fihlakahm prahwahn, lihdi sinamai summai jeb par sinameem fihleem pahrlahpumeem. Zil leela fchi summa buhš, to nofazihš wehl gaidamais jaunais likums. Bet fchais prahwās pagasta-teeſas noſpreedihs galigi, tā la nekahda apelazija nebuhs atkauta. Wiſas žitas prahwās, ari ſemneeku ſtarpā, buhš jawed pee meera-teeſneſcha. Bet ari ſawas fihlahš leetas ſaimneeki warehs weſt pee meera-teeſneſcha, ja abi prahwineeki uſ tam weenojahš.

Kaš notikš ar draudſes- un kreieſes-teeſahm Wiſemē un aprinkā-teeſahm Kurſemē, taš wehl neſinamš. Draudſes- un aprinkā-teeſas praſti atzelt, taš jau tadeht ne-eet, ka winahm beſ teeſu-darbeem ari wehl ir uſtraugu-amats par pagastu-waldibahm. Bet fchi uſtraugu-amata deht ween uſtureht minetahs teeſas, taš ari nebuhtu dibinahtš. Schim teeſahm tad tomehr buhtu pahrał maſ darba. Wiſderigaf mums leekahš, kad turpmal uſtraugu-amatu par pagastu-waldibahm pilnigi ſchlirtu no wiſeem teeſas-amateem, un eeželtu preekſch kra (brugu- jeb pilſteeſas) aprinkā weenu uſtraugu-amata wihru. Tad waretu Wiſemē draudſes- un kreieſes-teeſas ſaweenohht ar ſemeš-teeſahm un Kurſemē aprinkā-teeſas ar wirſpilſteeſahm. Minete aprinku-uſtraugi, ſinamš, buhtu želami žaur to paſchu želſchanas-ſapulži, kaš žel meera-teeſneſchuš, jo weegli ſaprohtamš, ka tagad pee fchi amata dibinaſchanas wairš newar atgreeteš pee wežlaiķu želſchanas lahrtibas. Behž tam, kad tikuſi dibinata wiſpahriga želſchanas-ſapulže, kura ſeſch wiſu lahrtu weetneeki, neweens jaunš wiſpahrigš paſchwaldibas-amats newar wairš tikt atwehlehtš weenas lauſchu ſchlirā eezelſchanai ween.

Behž ſchihš reformā teeſas ſinā uſ laukeem tad buhtu ſchahda lahrtiba: Preekſch ſemneeku ſawſtarpigahm fihlahm prahwahn — pagasta-teeſa; preekſch prahwahn lihdi 500 rublu — meera-teeſneſi; preekſch leelalahm leetahm — ſemeš-teeſa (jeb wirſpilſteeſa). Preekſch uſtraudſibas par pagastu-waldehm buhtu aprinku-uſtraugi (kaš ſtahwetu apalkſch gubernatora) un preekſch aprinkā-polizejaš — brugu-teeſas (jeb pilſteeſas). Tahda lahrtiba buhtu praſta un leelderiga. (Behž „R. 2.“)

Ohtree wiſpahrigee Latw. dſeedaſchanas-ſwehtki Riħgā, no 17.—20. Janijam 1880. g.

(Stat. № 26.)
(Beigumš.)

Riħga ir nodindejuſi; dſeefmu ſlanas ir apluſuſchāš — ſwehtku ehłā. Bet taš, ko taiš deenāš peediſhwojahm un dſirdejahm, wehl ilgi dſihwohš muhſu atminā un ſlanehš muhſu ſirdiš. — Tamdeht newaram „Beigumu“ beigt, neſažijufchi lahdus pateizibas, preeka un žeribas wahrduš, kaš teeſcham jaſala.

Wiſpirms ſwehtku-komiteja un winas preekſchneekš mums laiņni atwehlehtš, ka wineem „Latw. Awiſchu“ laſitaju wahrda pateizamees par wiſahm puhlehm un ruhpehm, kuras — ka no iſrihlojuma wareja maniht, nekahda ſinā nebij taupijuſchi, bet wiſas leetas apdohmigi un pareiſi eegrohſijufchi. Teeſcham naw weegli, preekſch tuhltiſcheem tā gahdaht, ka lahrtiba neweenā weetā netika traužeta! Pateikdamees peemīnam architekta Baumana lga wahrdu. — Baumana lga nopelni pee ſwehtku ehłāš, un tamdeht ari pee paſcheem dſeedaſchanas-ſwehtkeem — ir jo leeli; dſeedaſchana ar dſeedaſchanas-ſwehtku ehlu ir augtin fa-auguſi lohpa, jo leež labeem dſeedatajeem dſeedaht tahda ehłā, kaš naw želta pehž ſlanas likumeem jeb aluſitāš, tad dſeedaſchana ne-iſdohſeeš labi Latweeſchu dſeedaſchanas-ſwehtku ehłā nerediejahm nedš leekuš piħlaruš, nedš kohruš, kaš ne-attauj ſlanahm tā iſplatiteeš, ka waijadſigš. Kaš Latw. dſeedaſchanas-ſwehtku ehlu ſmahdetu, tamdeht ka nebij ahriģi padaudi iſpuſchkota leekem iſgreſnojuumeem, tad taš no dſeedaſchanas-ſwehtku ehłahm gan maſ ko pratihš. Pahrlieki iſrohtajumi buhtu maſajufchi daudi naudas un dſemdejuſchi parahduš, un ſmulee, dahrgee kohrei, buhtu dſeefmu ſlanas neſcheliģi apſpeeduſchi. Tā tad Baumana lģš ir pratihš par maſu nandu uſželt ſwehtku ehlu, kaš preekſch dſeedaſchanas bij jo deriga. Rabi buhtu, kad ari wiſi tahdu ehlu žehleji allahch tāpat daritu, un ne-iſteħreku par daudi naudas par ehłahm, kaš tilai paſtahw lahdu maſu — maſu laižinu!!

Tee žeen. lungi, kuru wahrdi aridjan ir žeełi ſaweenoti ar ohtreem Latweeſchu dſeedaſchanas-ſwehtkeem, — ir Behtinſch un Sihle —, ſchee kreetnee un iſweizigee dirigenti, kaš iſpelnijahš wiſpahriģo pateizibu. Daſch gan ar pułktoſchu ſirdi redſeja tuwojamees to deenu, kura buhš lohpa jadſeed gan-drihš 2000 dſeedatajeem un dſeedatajahm, kaš, no malu-malahm

ſanahluſchi, nekad nebij lohpa dſeedajuſchi. Bet dirigenteem bij teižami iſdewees, wiſuš tā ſaweeſt un ſalaist lohpa, it ka jau daſchu gadu buhtu ſawas dſeefminas lohpa ſkandinajuſchi. Schini ſinā ari mehš pilnigi peekrihtam Behtina lungam, kaš pee ſwehtku-malites ſažija, ka beſ kohru wadonu kreetnā darba, dirigenti maſ ko buhtu eeſpehjuſchi. Wehlam kohru wadoneem ari uſ preekſchu pee fchi darba tahdu pat uſžihtibu, lahdu lihdi ſchim parahdija! Wiſur miħleſtiba eeſpehži daudi, — tā ari pee dſeedaſchanas. — Ari buhtu, ka dſeedaſchanas-ſwehtku weizinataiſ, ſchē japeemin „Kahda žitlahrtigā kohra wadona u. t. pr.“ rakſtš, kaš no lahdas ſinamas puſeš ſawa laikā tika nepareiſi tulkohtš, jo dſeedaſchanas-komiteja — ka rahdahš — ſcho rakſtu ſaprata — pawiſam žitadi. — Iħpaſchi ir japreežajahš, kad ſalihdſina ſchohš ohtrohš Latweeſchu dſeedaſchanas-ſwehtku ar pirmajeem dſeedaſchanas-ſwehtkeem. Katram buhš jāleežina, ka ſcho-reiſ wehl labā dſeedaja. Un par to, ne-eewehrojoht daſchu žitu buhſchanu, japateizahš Latweeſchu tautas-ſkohlahm, kuras pehdejāš gaddš labu ſohli uſ preekſchu ſpeħruſchāš — ne wiš ween dſeedaſchanā, bet ari mahžibāš un ſinatnibāš.

Kauſchu leelahš ſapulžeš mehdi buht ka lahdš ſpeegelis, kura war redſeht, ka laudiš mahžāš dſihwo, pahrtieł, iſturahš u. t. j. pr. Ari ſhini ſinā warejahm preežateeš. Ja lahdš ar „ſenlaiķu ažiħm“ buhtu uſluhlojiš ſtahwgruhdahm pildito ſwehtku ehlu un Latweeſchuš buhtu mehrojiš ar „ſenlaiķu mehru“, — tad taš teeſcham nebuhtu warejiš dohmaht, ka ſtahw wežo Latweeſchu beħnu widā. Bet neſklatiſimeeš til tahtu atpakal! Salihdſinaſim Latweeſchu dſihwi, pahrtiſchānu un pat drahnas un ahriģo uſwalku preekſch lahdēem 20 gadēem — ar tagadejeem Latweeſcheem; tad teeſcham atradiſim leelu ſtarpibu! Wiſš, ko tagad redſam un dſirdam, apleežina, ka Latweeſchi ir gahjuſchi uſ preekſchu — miſu ſohſteem; tahdeem ſohſteem, ko mehdi ſpert gadu-ſimteni — un ne wiš gadu-deſmiti.

Kaš pee ſchihš Latweeſchu plaukſchānas wiſwairaf peepaliħdſeja, — waj nenoleedſamahš, Latweeſchu bagatahš gara- un ſirdš dahwanāš, kaš — ka diħgliſchi pehž andſeliga leetutina — preežigi ſanemahš augumā, jeb muhſu Walſtš-likumi, kaš eewehro Latweeſchu labklahſchānohš; waj draudſigā un labwehliģā iſtureſchānohš no žitu tautu puſeš, kuru ſtarpā Latweeſchi miht, un war no winahm peenemt, kaš labš un deriģš, un atmeſt, kaš kaunš un reebiģš, jeb paſchu žihniņi — deht paſtahwibāš un patſtahwibāš: tee ir jautajumi, kaš gruhti iſſchlirami. Bet mums ſchkeet, ka pahri wiſeem ſcheem lihdiſekteem, kaš ſtrahda pee tautu ſelſchānas, ſtahw wehl žiti, augtāki lihdiſekti, prohti: Deewa ſchehlāſtiba un paſchu tautu deewabiħjiģaiš prahtš. Un ſchee teeſcham ir tee awoti, no kureem werd Latweeſchu labklahſchānohš. Kā wiſdš, tā ari ſchāiſ laikdš, Latweeſchi war unahht no Deewa ſchehlāſtibas; ka jau ſenaf, ka ari tagad Latweeſchdš, wiſpahriģi nemoht, rohnahš deewabiħjiģiš prahtš, kaš bij un ari ſchim beħiſcham wehl ir — Latweeſchu ſpeħš un žeriba. Wiſi wahrdi, lai tee ſlanetu, žil jauki ſlanedami; wiſas weſchānas un wadiſchānas, lai taħš apſohliķu, ko apſohliķidamas; wiſas draudſibas, lai taħš peedahwatu, kaš peedahwadamš: wiſš taš nepaliħdſehš neneeka, ja Deewa ſchehlāſtiba par mums newalditu un deewabiħjiģaiš prahtš eekſch mums nemahjotu!! — Neweens muhš neſtutehš un ne-audſinahš — ahriģi, ja paſchi neſtahweſim uſ ſingrahm laħjahm un ne-augſim eekſchliģi! Latweeſchi, paldeewš Deewam, ir ſahluſchi tā ſtahweht un tā augt! Un ja wini tahtal tā eeš, ſtrahdadami, ruhpedameeš, puhledameeš, mahžidameeš, Deewam gohdu dohdami, un nelidameeš ſagrohſiteeš no daſchu-daſchadeem nelabeem wehjeem un wehineem, kaš war ſaželteeš, tad pehž gadu-deſmita wehl žitadi pee mums iſſklatiſeeš, un laimiga nahlotne mums ſmaididama ſmaidihš.

Schāi žeribā buhdami, wehlam daudi laimes un ſekmeš — ne wiš ween Latweeſcheem, bet ari wiſeem Balteeſcheem. Eſeet ſweiki un ſweizinati

„Muhju miħtee tautas deħli,
Kaš Riħdſinu dimdinaja;
Muhju miħlahš lautas meitas
Kaš dſeefminas ſkandinaja.“

Par ſirģu ſtreeſchānohš, weſumu wiłkſchānu un gohwo-lohpu iſſtahdi Miſputē.

Uſaižinaſchāna.

„Kurſemeš ekonomiſkā ſabeedriba“ ir jau daſchāš Kurſemeš piſſehtāš, ka p. peem. Taldš un Dohbelē, iſrihlojuſi preekſch

masgruntneekem firgu skreeschanohs un wesumu wilkschanu, lai zaur tam masgruntneeki jo wairak greestu sawu wehribu us firgu audsinaschanu. Mineta fabedriba ir nodohmajusi to paschu schogad isdariht Nispute, un pee tam wehl saweenohst gohws-lohpu istahdi, pee kuras warehs peedalitees ikkatriis, kas ween gribehs. Beedriba ir par sawu isdaritaju eeluhgufi Puhnu baronu v. Mannteuffel kgu. Gohda-algas taps isdalitas schai wihs:

A. Pee firgu skreeschanahs un wesumu wilkschanas taps dohtas gohda-algas skaidra naudā, un prohti: pirmahs gohda-algas buhs katra 25 rubl., un ohtrahs 15 rubl. leelas. Skreeschanahs notiks daschadās lahgas; katra lahga peedalisees ne wairak la 6 firgi; no scheem 6 firgeem dabuhs weens pirmo, un ohtriis ohtro gohda-algu jeb maksu. Sirgi, kas taps peeteikti preeksch skreeschanahs, taps pehz sawa leeluma eedaliti ihpaschas schkirās, tā ka katra lahga skreesees sirgi tikai no weena leeluma. Tee 6, weenā leelumā stahwoschi sirgi, kas us reisi jeb weenā lahga skreesees, taps zaur lohpi iswehleti. Ja nu peedalischchanahs pee skreeschanahs buhtu til leela, ka dauds lahgas skrehjuschees, wairak sirgi buhtu panahkuschchi gohda-algas, tad taps notureta wehl weena general-skreeschanahs, pee kuras warehs peedalitees tikai tee sirgi, kas jau dabujuschchi gohda-algas. Pee general-skreeschanahs buhs pirmā gohda-alga 50 rubl. un ohtra 25 rubl. leela. Tā tad wislabakais skrehjeis warehs few ispelnitees 75 rubl. sudr. Skreeschanahs tahlums buhs leelā rinki 1 1/2 lihds 2 werstes.

B. Pee wesumu wilkschanas dabuhs labakee wilzeji 3 gohda-algas. Pirmā buhs 25, ohtra 15 un trescha 10 rubl. sudr. leela. Pee skreeschanahs un wesumu wilkschanas peedalisees tikai masgruntneeku firgi.

Gohws-lohpu istahde fastahwehs is teleem, gohtenehm, flauzamahm gohwim, bulleneem un bukkeem. Tee, kas gribehs sawus lohpus pahrdohst, warehs to dariht waj uhtrupē, kas preeksch tam buhs pehdejā istahdes deenā, jeb warehs pahrdohst paschi us sawu rohku — tā un kam gribehs. Lohpus eeliks Nispute, tanī jaunajā stalli, kas ir taishts no pilsehtas preeksch husaru firgeem. Par ruhmi naw nekas jamakā. Ehdamo katriis war nemt lihdsā, jeb ari dabuhs pirkt par til lehtu zenu, tā til ween buhs eespehjams pahrdohst.

Istahdes laiks buhs no 6. Septembra wakara, kur lohpi taps eeruhmeti, lihds 9. Septembra wakaram, kur lohpi aikal taps isnemti ahrā. Ari buhs brihwa ruhme preeksch teem firgeem, kas peedalisees pee skreeschanahs un wesumu wilkschanas. Pee laba laika, skreeschanahs, tā ari wesumu wilkschana notiks swehtdeen, 7. Septemberi, pehz pusdeenās; zitadi pirmdeen, 8. Septemberi.

Kā gohda-algas par lohpeem taps isdalitas no ihpaschas „gohda-algu apspreedeju komisijas“, kas buhs fastahdita no leel- un masgruntneekem — leelas un masas sudraba-, — leelas un masas bronksa medakas, tā ari usteifschanas- jeb usflaweschanas-ralsti. Kad nu pasihstama leeta, ka masgruntneeki newar til weegli tapt pee jo labeem lohpeem, tā leelgruntneeki, tad pee gohda-algu isdalischanas it ihpaschi taps eewehroti masgruntneeki, un sawa starpā, newis salihdsinoht ar leelgruntneekem.

Wiseem teem, kas pee schihs firgu skreeschanahs, wesumu wilkschanas un lohpu istahdes grib nemt dalibu, japeeteizahs lihds 1. Augustam, un ihpaschi jafaka, kahdā wihsē grib peedalitees un lo us istahdi wedihs. Peemeldeschanohs nem preti schee lungi:

- 1) Baron Mannteuffel — Puhnen pr. Gasenpoth.
- 2) Baron Sacken — Ambothen.
- 3) Baron Stromberg, Obexhauptmannsgerichts-Assessor — Gasenpoth.
- 4) Förster Voigt — Alschwangen (Rehhof) (meschakungs).
- 5) Baron Korff — Gramsden.
- 6) Baron Rahden — Koloff.
- 7) „Latweeschu Awischu“ redakzija — Baltaišs pr. Gasenpoth.

Baron G. v. Mannteuffel jun.

Peesihmejumā no redakzijas: Mums schkeet, ka tahdas masas istahdes, pee kurahm ihpaschi masgruntneeki peedalahs, ir jo swarigas preeksch muhsu masgruntneeku fainneezibahm. Tamdeht buhtu labi, ka masgruntneeki peeteiktohs jo leelā skaitā un — pee laika — is wiseem kursees aprinkeem un apgabaleem. Wisi no-fazijumi u. t. j. pr., kas shmepees us scho istahdi, buhs lasami „Latweeschu Awishes“.

Trescha Baltijas laufsfainneezibas un maschinu isstahde Rihgā.*)

Istahdes plaziis atradahs us pirmahs esplanades, starp wezo Rihgu un Pehterburgas preekschpilshehtu. Nikolaja-eelas pusē bij leelee, pehz profesora Halbiga plahna buhweteē ee-eijamee wahrti. Wisu istahdes plazi waram eedalht 4 leelās dalās. Pirmā un ohtra zetorkfni, kas bij ee-eijoht pa labo rohku, bij ween-weenigi laufsfainneezibas maschines un semes-darba rihki, treschajā un zetortajā zetorkfni bij redjami wiwairak gohws-lohpi, sirgi un zuhkas, tā ari semkohpibas un meschkohpibas raschojumi.

Starp istahditahm maschinehm kriht skatitajam pirmā azis Pehtera Plata linu-kulstischanas maschine. Maschines konstrukzija ir lohti weenkohrscha, un war zereht, ka ta taps pehz daschahm pahrlaboschanahm leetata jo leelā mehrā. Bes tam wehl peewilka skatitaju wehribu skunstigeē dahrsa-trelini no F. A. Kocha is Rihgas un garainu kulamā maschine no Wieganta is Rehwaes. Maschine bij lohti skaiti taifita, un strahdajoht ari it brangi. P. van Dyka pehz-nahzeji bij istahdijuschchi Schliefsera stegetu stihskjamo maschini, ar kuru warohst weenā stundā isgatawoht 800 lihds 1000 steegelu. Ziegleris un beedris bij istahdijuschchi Proktora eelu-lokomotivi. Bij it prasti lokomotive, bet tā taifita, ka ta ne ween pati wareja pa eelu dsihtees us preekschu, bet ari wehl kulamahs maschines wilkt lihds. Bij gan ko redseht, kad maschine brauzā is istahdes ruhmehm us parku, un wilka lihds 3 lokomobiles un 3 kulamahs maschines, kuru swars bij kohpā 3624 pohdi. 17. Junijā atweda ta pati lokomotive kahdu Wöhrmana dselsleetawā isgatawotu lohti leelu katlu. Wesums bij 1400 pohdu smags, bet maschine wilka to it weegli; warohst wilkt wehl diwreis til dauds. Bes tam wehl bij redsamās daschas eewehrojamas leetas un maschines is Sweedrijas, tā efsku-, rohku kulamahs-, labibas-tihrischanas- un malkas-skaldischanas maschines; Sweedru arkli, iskaptis un schkipeles, kuras wisas schē newar pilnigi aprakstihst.

No semkohpibas raschojumu nodatāhm bij jo pilnigaka lohpu-nodata. Istahditaji bij pa leelakai dakai leelgruntneeki; masgruntneeki bij peedalijuschchees lohti mas. Bet kapehz gan masgruntneeki bij til mas peedalijuschchees pee istahdes? Waj tee gan buhs leelgruntneekem til tahlu pakatā, ka teem buhtu jakaunahs, ar saweem lohpeem rahditees us istahdi? Naw ne buht tizams, ka tā waretu buht, jo bij redsami deewegan smuki semneeku gohws-lohpi un sirgi. Ihpaschi ja-eewehro Lubanes fainneeka W. Raksa firmas ehreliis, kas wareja pawilkt 38 birkawas un 10 pohdus. — Ari leel-lohpu nodata bij teizama. Bij redsami warenti, spehzigi waiflas-bulli, lohti peenizas-gohwis un trekni barojami lohpi. Par labako istahdito wehrst tapa atsihts v. Grota Dstfriis bullis „Juko“, un no gohwim eenehma pirmo weetu Rödera Anglu sugas bruhnā gohws, kas 1879. gadā dewusi 3832 stohpi peena. Ari diwi Rihgas mohderneezibas gohwis ir isgahjuscha gadā dewuschas — weena 2430 un ohtra 2500 stohpu peena. No masgruntneekem bij istahditi 8 leel-lohpi, un Janis Tamans war teescham lepnis buht us saweem Dstfriis bukkeem.

Wislabakahs awis bij istahdijis barons v. Wolffs is Awiwikes; smukas Rambulje aitas bij is Trikates.

Starp zuhlahm redseja lohti treknus weprus. Daschi bij tā no-baroti, ka newareja nostahweht us kahjahm. Par smukeem fiveneem wareja papreezatees, bet bij lohti dahrgi preeksch waiflas.

No putneem peeminam 2 gulbjus, kas peldeja struhgtu-akas dihtiti. Ziti putni bij eelikti til tumshōs lambarishōs, ka nebij eespehjams labi apskatihst.

Pehdigi wehl peeminesim mahju-ruhpnenezibas nodatu. Nispehrn, tā sinams, aizinaja Klauson-Kaasa lungu us Lehrpatu, lai weizinatu mahju-ruhpnenezibu. Sastahdijahs beedriba, kas isrihkoja kursu, kurā skohlotaji un skohlotajas to waretu eemahzitees. Pawisam peedalijahs 67 personas. Wihreeschu nodalā mahzija galdneezibu, kurwju pihschanu, grahmatu feeschanu u. z. d.; seeweeschu nodalā mahzija daschus tahdus pat darbus, un bes tam wehl fewischkus seeweeschu darbus, kā: adiht, lahpiht u. z. Kahdus augtus schis kurss neshs muhsu Baltijas gubernahm, waram jau tagad atskahrst, ja eewehrojam to, kas bija redsams istahde. Peedalischchanahs nebij wis leela, bet istahditee raschojumi bij lohti brangi un isweizigi isdariti. Wiswairak leetu atfuhtijusti Pehrna kundse; ihpaschi wehra leekami winas mahlejumi us glahses. Tallas, Zehsu, Ischkiles un Araschu skohlenu kurwischchi, falmu zepures, lohku isgreesumi bij lohti smuki. Schee skohlenu raschojumi ari dabuja I. un II. gohda-algu. Glihtas leetas bija atfuh-

*) Gribejahm papreeksch eewehroht „Latweeschu dschedschanas-swehtkus“ un „meera-teesneschus“. Tamdeht tikai tagad warejahm pasneegt sinas par istahdi.

titas no Grihwas ffohleneem, un Dantscha un Reicha wadmala un lakati bij lohti teizami. Gohdam wehl peeminami Tihrumneeka, Grünberga, Reicha, Weinberga, Knocha un Laghdina kundschu wahrdi par brangeem gultas-dekeem, lakateem un seeweefchu swahrku drahn. S'chi nodala, kurai muhsu nahkamibā jo leels swars, mums patika itin brangi; tikai janoschelo, ka wairak nebij peedalijuschees.

Gohda-algu isdalichana istahditajeem notika peektdeen, 20. Junijā. Apdahwinati ir schahdi istahditaji: 1) Keisariskas Augstibas Leelfirsta Nikolaja Nikolajewitscha Bezaka gohda-algu par swarigako istahdito leetu dabuja Nikolajs v. Effen-Raster, par wina nopelneem mohderneezibas sinā; 2) Rihgas birschas-komitejas gohda-algu dabuja firma Feller un beedr., par bruhsha eetaisi; 3) Kursemes muischneezibas gohda-algu par labako istahdito lohpu dabuja v. Loewis, no Berges-muischas, par Oldenburgas-Angtu fugas gohwi; 4) Kursemes muischneezibas gohda-algu par mohderneezibas raschojumeem dabuja Nikolajs v. Effen-Raster, par sweestu; 5) Widsemes muischneezibas gohda-algu par labako sirgu dabuja v. Transehe no Augulu- un Selsawas muischahm, par tihru Arabeeschu fugas ehreli „Omaru“; 6) Widsemes muischneezibas gohda-algu par labako istahdito leel-lohpu dabuja N. von Grote no Kaweres, par Ostfrisju fugas bulli „Jucko“; 7) Domehnu-ministerijas selta medaku dabuja Dr. Ferdinands v. Wolffs no Lihsuma muischas, par nopelneem sirgu- un lohpu- audsinaschanas, mohderneezibas, spirta, likeru, torfa ruhpnenezibas un labibas audsinaschanas sinā; 8) Domehnu-ministerijas selta medaku par lohpu-audsinaschanu dabuja Postendes barons Gahns, par barojameem lohpeem; 9) Domehnu-ministerijas selta medaku par meschu-kojpschanu dabuja Rihgas meschu-pahrwalde, par nopelneem meschu-kojpschanas sinā; 10) Behterburgas ekonomistahs beedribas selta medaku dabuja muischneezibas kehwnizes pahrwalde Torgelē, par istahditeem sirgeem; 11) tahs paschas beedribas selta medaku dabuja ari Rihgas politehnikas kilmiska ismekleschanas-stanzija, par nopelneem agrikulturn-kilmijas un sistikas sinā; 12) Behterburgas ekonomistahs beedribas selta medaku dabuja ari barons Wolffs no Niswikes, par nopelneem aitu-audsinaschanas sinā.

Sudraba medalus ar gohda-diplomu dabuja: 1) v. Loewis no Berges-muischas, par Oldenburgas lohpeem; 2) Nikolajs v. Effen-Raster, par Southdownu aweneem; 3) N. v. Sivers no Gisekiles, par seemas-kweescheem; 4) grafis Pahlens is Bez-Auzes par meschkojpi-bas raschojumeem; 5) G. Chr. Schmidta alkiju beedriba Poduragā, par zementa- un eljes fabrikateem; 6) N. v. Dettingen no Kalkuhneem, par keegeleem; 7) G. F. Eckerts Berlinē, par semkojpi-bas rikseem; 8) Dehrichs un beedr., par ratu- un maschinu smeherem; 9) Ziegleris un beedr., par Mustona Proktora semkojpi-bas maschineem; 10) Roberts Illges Kelnē, par eeklepejamo un destilaturas aparatu; 11) G. Soennekens Rihgā, par sahgeem un wihlehm; 12) wirsinscheneeris Staprani Rihgā, par daschadu lohpu-staku plahneem; 13) sekreteeris v. Jung-Stillings Rihgā, par pahrskatu, ka brandwihna-bruhshi Widsemē attihstijuschees.

Baltijas domehnu-ministerijas leelo sudraba medaku dabuja: 1) Barons v. Rosenbergs no Patkules, par tihras Angtu fugas kehwi Paffilali ar kumetu; 2) barons Wolffs no Gulbenes, par Arabeeschu-Ardeni sirgeem; 3) Bertels'a firma, par panahkumeem alus bruhwe-fchanas, spirta, brandwihna un etika isgatawofchanas sinā; 4) krohna meschakungs v. Witte, par kreetnu mescha-kojpschanu; 5) Rihgas gahsas un uhdens-ksuntes pahrwalde, par istahdito amoniatu.

No 3 medakahm, ko walsts kehwnizu pahrwalde bija dahwinajusi preeksch labakajeem semneeku sirgeem, ispelnijahs tikai weenu Lubanes faimneeks W. Laksis, zaur ehreli, kas 38 birlawus un 10 pohdus wilka.

Bes tam wehl isdalija:
150 sudraba medalus ka pirmo gohda-algu,
210 bronkses medalus ka ohtro gohda-algu,
178 usteikschanas-raftus ka trescho gohda-algu.

Leelfirstene Olga.

(Pateefigs notikums desmitā gadu-simteni.)
(Beigums.)

„Tad ta leels brihnumis; wasanki jau wisi mehds buht duhschigi!“ Detrowna fazija. „Al, Olga, kad Tawa nabaga mahte mira, wina man peesazija, lai Dewi isaudsinu par sapratigu un gohdigu meitu. Bet newareju ispidiht, ko apsohliju. Atnahk wezais

Bahwils, un eestahsta, ka esohd weens-weenigs Deews, kas pasauli radijis un par wiseem walda! — Waj tad muhsu leelfirsts newar waldiht par wifu pasauli? Es negribu wairak tai leeta eelastees, jo Bahwils ir blehdis un wiltneeks, kas Tew sagrohsa prahtu. Wakar winsch Tew stahstija par Kreewijas wehsturi. Ka winsch war sinah, zil ilgi Kreewija pastahw? Kreewija ir dauds wezaka, nekā Bahwils. Tee ir tahdi paschi neeki, ka kad es Tew stahstitu no Tawa wez-wez-tehwa, ko nekad ne-efmu redsejusti. Tu manus stahstus nekad negribi klausitees, un faki, ka.... Bet Olga, kas tur nahk, waj naw tehws? Kas tad tas sweschais, waj Tu winu pasihsti?“ Detrowna prafija.

„Tas ir masa Zahnischa glahbejs,“ Olga stipri nosarkdama atbildeja un gahja tehnam pretim.

„Ufklausees, meitin, ko schis jaunais wihrs ar Dewi runahs, un dari tad — ka Tew patihk,“ tehws fazija. „Es Tew wairs nestahwefchu zeta, Behterim atfaziht un pee schi wihra eet.“

„Olga,“ sweschais lungs fazija, faherdams winais rohlu, „Olga, flatees man azis, un ufklausi mani. Azis ir firds speegelis. Tu gan esi sklaista, bet tapehz ween ne-efmu Dewi isredsejis, bet tikai tapehz, ka parahdiji taisnas juhtas, atraididama bagato wihru, ko newareji zeenih. Tu esi pasemiga, tikla, un Tawa firds ir schkistā. Es ne-efmu bagats, un tikai kara-wihrs, kas pawada sawas deenas wairak lehgeri, nekā mahjās. Waj Tu man ustiizees, un gribi kara-wihru Nikolaju peenemt par sawu dshwes-beedri?“

Olga pazehla pamasam sawas sklaistahs azis, un sklatijahs ka prasidama us sawu tehwu, un tad pusbailigi, bet bes kaweschanahs atbildeja: „Nikolaj, mans tehws mani ir Jums peewedis. Zil es Zuhš pasihstu, tad Jums ir gohdiga un taisna firds; tapehz es pee Jums eefchu.“

„Olga, wehl Tu wifu nesni,“ Nikolajs fazija. „Man ir jau rihtu ja-aiset kara, kur palikschu weenu jeb diwi gadus. Waj Tu til ilgi gribi us mani gaidih?“

„Es gaidichu,“ Olga atbildeja.
„Waj gaidisi ari tad, kad pa wifu to laiku nedabusi no manis nelahdas sinas.“

„Ari tad,“ wina atbildeja stingri.
„Nu tad, mana bruhde, fanem scho gredsenu, ka manas mihle-stibas un ustiizibas gohda-kihlas.“ Ar scheem wahrdeem Nikolajs nowilka no pirmā sudraba gredsenu, un usmauzā to Olgas pirmā. Un nu mums jafschirahs,“ bruhdgans fazija. „Beenahkums man pawehl, wehl schowakar buht pee sawa pulka. Kamehr Tu no manis nedabusi nelahdas sinas, til ilgi esi drohscha, ka esmu dshwus, un palikschu Tew ustiizigs.“

3. Leelfirsta pulks.

Diwi gadi bij pehz schi notikuma aistezejuschi. Besruhpija un preeziga behrna weeta redsam tagad sklaistu weenteefigu jaunekli buhdinas preekscha. Ko gan jaunelle gaidija? Waj sawu tehwu, wezo Airilu? Nē, to wina wairs negaidija, jo tehws bij jau aishghis du-seht — us muhschu. — Tehwa weeta ta gaidija sawu bruhdganu, jeb kahdu wehstnesi, jo pa wifu to ilgo laiku tas nebij suhtijis nelahdas sinas. Ta wina sehdeja, gaididama katru wakaru, un ari schowakar. Wina blakam sehdeja weza Detrowna.

„Muhsu sehdeja maiste jau eet us beigahm,“ Detrowna waimanadama fazija. „Mums truhkst apgahdataja, un — seema ir preeksch durwihm. Olga, kas gan ar mums notiks?“

„Birms seemas fahnas aplahs semi, buhs buhdina dabujusi jaunu apgahdataju, kas fargahs bahreeni, un gahdahs par mums abahm.“

„Kā, waj Tu wehl arweenu gaidi Nikolaju, scho melkuli un wasanki, kas kara apfahrt blandahs?“ Detrowna waizaja.

„Es gaidu us sawu bruhdganu,“ Olga atbildeja stingrā balsi, ta ka Detrowna manija, ka nerunaja wairs ar — behrnu.

„Bet Behteris Jaroslawis ari wehl gaida,“ wina fazija pehz kahda laika.

„Tad winsch wolti gaida, jo winam skaidri faziju, ka ne-eeschu. Ko tad winsch wehl grih?“

„Bet Nikolajs ir warbuht jau nomiris!“

„Winsch dshwo, jo prohjam eedams fazija, ka til ilgi, kamehr nedabuschu nelahdas sinas, til ilgi winsch buhs dshwus un man ustiizigs.“ Behdejohs wahrduš wina fazija til klusu, ka til knapi wareja fadsirdeht.

Us reis redseja tahlumā semes gaisos greeschamees. Jaunelles firds sahka ahtrahi pulsteht. Waj tas nebuhs Nikolajs, kas steidsahs

apmekleht fawu bruhti?! Wina flatijahs, — ceraudšija jahtneeku tuwojamees. Bet — ne fawu Nikolaju! Jahtneeks peectureja buhdinas preekschā.

„Es mekleju dšimts-zilweka Kirila mahju,“ jahtneeks fazija.
 „Tas schē dšihwoja, bet nu ir nomiris,“ Detrowna atbildeja.
 „Un wina meita Olga?“ jahtneeks waižaja tahtak.
 „Wina stahw Juhfu preekschā,“ Olga atbildeja.

„Mani Nikolajs suhtija“ — (pee schēem wahrdeem spihdeja jaunekles waigs tā faules spohschumā). — „Winsch deenešta deht pats newareja schodeen nahkt, bet leel Jums faziht, ka lai riht agri, 3 stundas pehz faules lehlšchanas, wina schē fagaideet fawās wišlabakās drehbēs. Nihht winsch buhs schē klahht, un wedihš Juhš pee altara, un tuwakā zeema preesteris eeswehtihš Juhfu laulibu.“

„Waj tam labi klahjahs, un waj naw eewainohš?“ Olga prasija.
 „Wina farg-engelis, leelais swehtais Nikolajs, to fargaja wisbreesmigakās kaujās.“

„Leelajam Nikolajam ir swarigakas darischanas, nekā ruhpetees par semeem laudihm,“ Detrowna paklusu fazija. „Jo, kad wehl kahds....“

„Waj Juhš nenahšfeet družzin atšpirdsinatees,“ Olga, Detrownai netaudama tahtak runaht, jahtneekam waižaja.

„Newaru,“ schis ahtri atbildeja — un aishahja.

Dhtrā rihtā Olga gaidija noliktā stundā fawu bruhtganu. Wina bij gehrbusees fawās wišlabakās drehbēs un flatijahs ar bailigu firidi us to pusi, no kurenes tam waižadseja atnahkt. Wina peemineja fawu tehwu, kas neredseja wairš fawa behrna laimi un newareja lihds preezatees. Wina sehdeja nu buhdinas preekschā, ar Detrownu, kura wehl arweenu noscheloja, ka Olga bij atraidijusi bagato tauku-kohpmani, un peekehrusees nabaga saldatam. Preeksch saldata bij Olga par flaištu.

Kamehr abas tā dohmadamas sehdeja, atskaneja tahtumā kara-musika. Musika nahza arween klahhtak. Gerohšchi schwakšteja, brunas faulē mirdseja un sirgi sweedsa. Gedšihwotaji steidsahs ahrā is fawahm buhdinahm, žits-žitam usfauldami: „Leelsiršs Igorš nahkt mahjās no kara, fawa kara-spehka preekschā.“

„Bet Olga, waj tad Tu nepreezajees par leelsirštu?“ Detrowna fazija. „Winsch esohht flaišs un mihligš kungs; warbuht ka winsch wehl ar Dewi runahs.“

„Kas man par to, waj winsch ar mani runā jeb nē,“ Olga atbildeja.

„Warbuht ka Nikolajs ir wina pawadonš,“ Detrowna fazija, gribedama Olgu peedabuht, lai ta uslohtotu leelsirštu un wina pawadonus. Pa tam bij ap winahm sapulzejuschahs ari žitas laiminu seewas, un apbrihnoja kara-wihru staltohs sirgus un jauko apgehrbu. Leelsirštu tahs newareja wina pawadonu deht til drihs ceraudšiht. Olga apluhkoja til pawadonus un mekleja fawu Nikolaju; gar leelsirštu tai nebij nelahdas datas. Kara-musika aplusa, un wiseem par brihnumu, wišs pulks apstahjahs buhdinas preekschā. Leelsiršs nolēhja no sirga un dewahs us buhdinas pusi.

„Nikolaj!“ Detrowna sauza, wina tanis dahrgās drehbēs tomehr pašhdama.

„Leelsiršs Igorš, kas grib pahrwest fawu faderetu bruhti,“ tas tā fauktais Nikolajs fazija, un gahja pee Olgas, kas bija pahrsteigta un dšiti aishrahbta. „Mihlā Olga, man schkeet, ka buhšchu tilpat zeenijams, tā tauku-kohpmanis Pehteris,“ leelsiršs fazija smaididams un Olgu fluhpsidams.

Detrowna buhtu labak waj simtu ašis semē eekritusi, bet Olga pawisam i jukusi fazija: „Ak, kā klahde!“

„Kas, waj saldats Nikolajs Tew buhtu mihlaks?“ leelsiršs waižaja.

„Kungs, tas bij man lihdsigs,“ Olga drebedama atbildeja.

„Nu tad paleez man lihdsiga,“ leelsiršs teiza, un ušehla to us fawu lepno sirgu, kas preeksch tam bija panemts lihds; un wišs pulks jahja atpakak.

Schis ir pateefigs stahšs, zeen. laštaji. Olgas gohdprahstiba un bagatahs gara-dahwanas pazehla to no nabaga dšimts-lauschu lahr-tas par Kreewijas waldineezi. Kreewija wina uskata par fawu labdaritaju, un tai pateizahs par kristigas tizibas eeweschanu. Pehz ištchetredesmit diwi laimigeem laulibas-gadeem tapa leelsiršs Igorš no Drowlaneem nolauts, un Olga waldija weena pati par Kreewiju, fawa wehl behrna-lahrtā buhdama dehla Swetoslawā weetā. Wina apzetoja wišas seemeta gubernas, lai pahrleezinatohs pati, kā laudis tur dšihwo. Wehl pehz 150 gadeem sinaja laudis stahstihht no fawas eelsiršstenees. Tapat ari rahdija kamanas, ar ko leelsirštene esohht reiojusi, un kuras usglabaja Kirjemas pilsehtā.

955. gadā, kad Swetoslawš usnehma pats walšs waldischanu, Olga aishzetoja us Konstantinopeli, lai tur liktohs kristitees. Toreisejais Grieķu keisars Porfirogenitus bij Olgas kuhms. Olga dabuja kristiba to wahrdu Helene. Justiniana istabās tapa toreis swineti leeli swehtki, un wišs laudis tapa bagatigi apdahwinati. Atpakak atzetojusi wina wišadi nopuhlejahs, gribedama fawu dehlu peegreest pee kristigas tizibas, bet — welki. Tikai winaš dehla-dehlam, leelajam Bladimiram bij nowehlehts eewest kristigu tizibu Kreewijā.

988. gadā, kad jau Olga 19 gadus bij gulejusi semes klehpi, tapa leelais Bladimirs un lihds ar wina Kreewi tuhlfstoschēem kristiti. Waidawekā.

Labas laimes laštajeem!

Pehterburgā, 1. Julijā, pusdeenā, 31. wilšchanā no pirmahs 5-prozentu walšs-aisleeneschanas biķeteem tee leelakee winnesti us schēem nummureem isnahza:

200,000 rubl. us Nr. 19108—25.
75,000 " " " 261—18.
40,000 " " " 17966—46.
25,000 " " " 15851—34.

3 winnesti pa 10,000 rubl. us: 164—14, 17324—47, 14895—25.
5 winnesti pa 8000 rubl. us: 5416—38, 155—13, 17053—47, 1556—41, 4520—35.
8 winnesti pa 5000 rubl. us: 16452—5, 5526—35, 13907—47, 5721—31, 12410—37, 8245—2, 10380—35, 9858—14.
20 winnesti pa 1000 rubl. us: 764—45, 12723—47, 13575—16, 14283—46, 2919—8, 4916—18, 11809—41, 14393—44, 7187—41, 9934—1, 11065—22, 12101—36, 10367—14, 12341—40, 18234—19, 3777—22, 15162—32, 7463—27, 411—49, 16756—5.

Winnesti pa 500 rubl.:

Sehr.	Wil.	Sehr.	Wil.	Sehr.	Wil.	Sehr.	Wil.	Sehr.	Wil.
1912	1	5218	11	15810	24	11502	34	9693	41
1960	1	6564	11	17165	24	18366	34	13753	41
4193	1	12260	11	18030	24	721	35	18226	41
8945	1	17711	11	19259	24	2168	35	9982	42
11019	1	10681	12	7017	25	5398	35	16186	42
13697	1	11741	12	13295	25	10427	35	3955	43
16485	1	5380	13	14419	25	13520	35	5249	43
16933	1	11582	13	14929	25	15325	35	9931	43
650	2	15927	13	1448	26	485	36	11767	43
3328	2	2017	14	2769	26	2002	36	12862	43
9394	2	5068	14	7190	26	8645	36	17273	43
10597	2	15199	14	9076	26	12610	36	18047	43
14543	2	16346	14	13818	26	12710	36	18917	43
17858	2	6764	15	15880	26	15993	36	8838	44
10587	3	11838	15	18059	26	16917	36	10019	44
1682	4	7547	16	4791	27	19422	36	15982	44
3020	4	10982	16	6690	27	4991	37	18338	44
3893	4	4136	17	472	28	8627	37	7983	45
8376	4	9638	17	1186	28	10076	37	16173	45
19468	4	18987	17	3029	28	15399	37	16616	45
7736	5	5972	18	6686	28	18687	37	19800	45
9080	5	9509	18	8662	28	2089	38	1542	46
13081	5	9775	18	8706	28	3244	38	9002	46
15249	5	9836	18	13882	28	12727	38	18742	46
15487	5	17685	18	16923	28	15091	38	2379	47
2265	6	17900	18	17928	28	16352	38	3477	47
8268	6	10832	19	11643	29	17323	38	8451	47
16123	6	18084	19	352	30	256	39	8956	47
17211	6	715	20	2421	30	555	39	13229	47
17236	6	3542	20	14612	30	751	39	16005	47
17988	6	4267	20	15556	30	1790	39	16915	47
19833	6	6973	20	15608	30	3978	39	18327	47
186	7	18913	20	15919	30	8323	39	1359	48
658	7	3906	21	19278	30	10421	39	12143	48
12323	7	11341	21	19731	30	19524	39	18421	48
13157	7	14852	21	13169	31	1237	40	19006	48
14086	7	15676	21	14247	31	1401	40	19708	48
3841	8	2402	22	14499	31	1593	40	10051	49
4568	8	3899	22	9619	32	1810	40	10952	49
13769	8	7667	22	13230	32	2471	40	11130	49
15923	8	19976	22	14687	32	7812	40	11732	49
18188	8	953	23	19951	32	13662	40	15592	49
8289	9	1246	23	1381	33	13851	40	1994	50
13036	9	2770	23	11012	33	14692	40	10296	50
14651	9	9191	23	14270	33	15130	40	12282	50
16281	9	10286	23	18145	33	15988	40	14092	50
18000	9	11471	23	18543	33	490	41	14536	50
3729	10	16579	23	731	34	2299	41	15304	50
4794	10	6340	24	2014	34	3158	41	17428	50
8859	10	6437	24	4073	34	4439	41	17873	50
18728	10	6891	24	4589	34	6058	41	17927	50
19842	10	11594	24	8030	34	8560	41	19225	50

Ismalkajamo un isdsehšchamo biķetu nummuri:

49	303	654	859	904	989	1343
1368	2019	2041	2222	2471	2580	2865
2900	3282	3401	3554	4459	4959	5078
5466	5477	5627	6047	6751	6807	6903
6996	7016	7097	7152	7865	8017	8583
9770	9953	10712	11218	11398	11424	11855
12924	13423	14093	14095	14158	14866	14982
15077	15750	15845	16410	16580	17082	17342
17362	17508	17685	17904	18169	19176	19459
19718	19747	19911.				

Drupas un druskas.

- 1) Pazeeschana ir rubka; bet pazeeschanas augli — faldi.
- 2) Kas grib, lai wina mihle, bet pats nemihle, tas grib eede-
bsinaht uguni ar isdhsufschu swezi.
- 3) Kas sawas wainas flehpi, tas winas negrib atstahht. Ne-
kaunees sawas wainas isteikt, bet kaunees tahs dariht.
- 4) Dauds sin tas, kas proht runahht; bet wairaf sin tas, kas
proht klusu zeest.
- 5) Nemahzees zita darbus smahdeht, jo naw taws darbs —
zita dahrju israweht.

Atbildes.

Kaundarin: Minetais sinojums neshmejahs ih paschi ne us weenu, bet ti-
tai grib norahht daschas tamlihdfigas, ne wisai teizamās eerashas, kas teescham schur-
tur rohuahs. Neweenam nebuhs dohmahht: „Es tas esmu!“ Kad naw ne pee weena
rakstihis, tad ari neweenam naw to atbildeht. — Par ziteem freetneem peesuhjtjumeem
pateizamees.

Weefonim: Par iseeschamu satums Deel-Swehtē lasijahht № 27. tamlihdfigu
sinojumu.

Kahdam Kasimiraawahleetim: Sinamais kungs naw pretojees draudsi-
gahm kapulzechm, bet itai wehlahs, ka tanis buhtu kahriba. — Juhs paschi — ka

mums schteet — spreeschat par bahrgu par tahdahm kapulzechm. Nesin, waj schē buhs
weeta teem wahrdem:

„Tehwan nebuhs tuhda! wehleht,
sto tee behrni luhdshahs spehleht.“

Dseijina nebuhtu smahdejamā; itai newar dseebahht dseefmu ar tahdu faturu
pehz meldina:

„At, Jerusalem, mohdees!“

A. A.: Stahstinsch lasitajem jau buhs pasihstams. Naw nelahda nelaimē,
kad ari zitu kahdu walodu runajam; zaur to tal neparahda, ka mahtes-walodu ni-
gina. — Ka pee Jums klahjabs?

Kahrlim Reimanam: Lasieet, kad wahrdnize buhs gatawa. Sihalas
sinas naw! Jums un wiseem darām sinamu, ka sludinajumi ja-eehuhtha
teejham ekspeidizija. Raksta rinda jeb winas weeta makfa 8 kap. Ne-
dsefim, to ar dsejinahm darisim! Par sinojumeem ih Juhsu pilsehrinas un apgabala
pateihimees. Tani sinā ar Jums ne-efam weenis prahtis, ka „no stohlas-laita daubš
eohht aihmiris“.

A. G. S. Jun.: Wabi! raubisim isleetaht.

Kapinu Jahnim: Pa datai lasieet.

Schuhpam.: Par „Beegulas ballem“ nerahtisim.

Wiseejums № 27.

Talshs naw nelahda wirspilstunga; barons Simolins ir Wispute par wirs-
pilstungu.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinafchana.

Sludinafchana.

No Mattules krohna pagasta-teesas teel
wif, kam kahbas litumigas pretrunas
buhtu pret pee Semtes peederiga kalpa
Fritsch Hermanowsh un wina seewas
Katrihnes dehla, wahrda Jahnis (sim. 24.
Junija 1874. g.) adopterechanas — no
schejenes Trihtauku jainneeta Kahrla
Wafschla un wina seewas Trihnes, — us-
aizinati, sebatais lihds 11. Julijam sch. g.
sche peenest, jeb pehz klusu zeest.

**Mattules teef-namā, Tojatōs, 14. Ju-
nija 1880.**

(№ 105.) Preekschschd.: J. Grünhof.
(S. W.) Teef-sfr.: C. Blumberg.

Kad preeksch Sahsinu pagasta klaseere-
schanas deena par 18^{oo}/si. g. us 15. Ju-
liju f. g. nolitta, teel no Sahsinu pagasta-
walbes wif ahrpus pagasta bshwodamee
Sahsinu pagasta lohzeht zaur scho usajzi-
nati, mineta deena Sahsinu teefas-namā
ar wajabfigahm wezuma- un dakteru-grah-
matahm atnahht, un sawu pretrumu pret
weetneeku spreedumu isleetaht, ar to pee-
braudschamu, ka sebatas pretrunas netiks
wairs peenemas.

Sahsinu teef-namā, 17. Junija 1880.
(№ 151.) Bag.-wez.: M. Lagding.
(S. W.) Teef-sfr.: Küllepe.

No Kaulizes pagasta-waldischanas teel
pehz wehra nemshanas ahrpus nowada
bshwodameem pagasta-lohzehtem sinams
barihts, ka galwas-naudas klaseerechana
preeksch 18^{oo}/si. g. Kaulizes muishā, 24.
Julija f. g., tiks isbarita, ar to usajzina-
schanu, ka wiseem teem, kam buhtu kahbas
atweeglinaschanas eerunas, ar wajabfigahm
peerahdischannahm mineta deena, ja negrib
tahs paschas saudeht, Kaulizes muishā ja-
atnahht un sawi eemefli jaleel preekschā weet-
neeku pulkam.

Kaulize, 26. Junija 1880.
(№ 51.) Bag.-wez.: J. Kuhpe.
(S. W.) Teef-sfr.: Küllepe.

No Kumbres pagasta-waldischanas teel
pehz wehra nemshanas ahrpus nowada
bshwodameem pagasta-lohzehtem sinams
barihts, ka galwas-naudas klaseerechana
preeksch 18^{oo}/si. g. Kumbres teefas-namā,
28. Julija f. g., tiks isbarita, ar to usajzi-
nashanu, ka wiseem teem, kam buhtu kah-
bas atweeglinaschanas eerunas, ar wajabfi-
gahm peerahdischannahm mineta deena, ja
negrib tahs paschas saudeht, Kumbres tee-
fas-namā ja-atnahht un sawi eemefli jaleel
preekschā weetneeku pulkam.

Kumbres teef-namā, 26. Junija 1880.
(№ 157.) Bag.-wez.: S. Sihpol.
(S. W.) Bag.-sfr.: A. Gantner.

Meschotnes pagasta-teeja, Wauktas ap-
rinki, usajzina zaur scho wifus, lurreem
kahbas prahtschanas pee 11. Junija sch. g.
nomiruschā Meschotnes wezā Wanadstmu-
mahju jainneeta

Jahna Rahrupa

atstahhtahs mantibas buhtu, tahs paschas
lihds 21. Augustam 1880. g., kuresch par
weenigo ishegghschanas-terminu nolits, pee
schihis pagasta-teesas usdoht, jo wehlat ne-
weenu wairs nellawshs, un wiseem tiks
muhshiga klusu-zeeschana uslitta. Tapat
ari teem teel peehohdinahht, luel nomiru-
schajam to parahda palikuschī, sawus pa-
rahbus lihds mineta deena schet peerah-
disht un allihdsinaht, jo zitadi tee, ka pa-
rahdu flehpeji, ar dubutu makfu tiks
strahpeti.

Meschotnes pag.-teeja, 26. Junija 1880.
(№ 206.) Preekschschd. w.: J. Krammit.
Sfr.: C. Stahl.

Dsimts Johdes pagasta-waldbiba, Wauktas
aprinki, dara zaur scho sinamu, ka galwas-
naudas makfatajus par 18^{oo}/si. g. Johdes
pagasta 23. Julija klaseerehs, un ka klasee-
rechanas listes preeksch katra peedalgā
eeftatishchanahs lihds 7. Augustam f. g. pee
winas buhs islitta, un katriš pagasta loh-
zehtis, kas ar klaseerechamu nebuhtu meera,
schini laita sawu nodohmato kuhshibu pee
peenahshamahs usraugu-teesas war peenest.
Pehz tam klaseerechana dabuhs litumigu
spehtu (pagasta-litums § 14) un neweens
netiks klauhtis. To lai eewehro!

Apalkschā usshmetee, nesinamās weetas
bshwodamee galwas-naudas parahdneeki,
ka: Juris Grünberg, Jehlabs Grünberg,
Gederts Gaile, Jehlabs Gaile, Krišch
Gaile, Krišch Purwia, Jahnis Purwia,
Mahrtinsch Swaigne, Jahnis Wilde un
Juris Kahrlin — teel usajzinati, bes ka-
wechchanahs sawus nodohmato kuhshibu
atlihdshinaht, jo zitadi tiks darihts, to litums
pawehl. Wifus polijejas teel laipni luhg-
tas, winas, kad fastohp, arestigi schai pa-
gasta-waldbi peehuhht.

Meschotōs, 21. Junija 1880.
(№ 246.) Bag.-wez.: M. Stahl.
(S. W.) Bag.-sfr.: C. Johrup.

No apalkschā minetahm pagasta-waldischa-
nahm teel pehz wehra nemshanas ahrpus
nowada bshwodameem pagasta-lohzehtem
sinams barihts, ka galwas-naudas klaseere-
schana preeksch 18^{oo}/si. g. Salbus teefas-
namā tiks isbarita:

- 1) no Salbus mahztaj. pag. 12. Julija f. g.
- 2) " " " " " 16. " " "
- 3) " " " " " 18. " " "
- 4) " " " " " 19. " " "
- 5) " " " " " 23. " " "

ar to usajzinashanu, ka wiseem teem, kam
buhtu kahbas atweeglinaschanas eerunas, ar
wajabfigahm peerahdischannahm eelsh
minetahm deenahm, ja negrib tahs paschas
saudeht, Salbus teefas-namā ja-atnahht un
sawi eemefli jaleel preekschā weetneeku
pulkam.

Salbus teefas-namā, 26. Junija 1880.
(№ 302.) Bag.-wez.: L. Sawigty.
(S. W.) Teef-sfr.: Küllepe.

No krohna Jehlabmuishas pagasta-teesas
teel wif, kam kahbas prahtschanas pee no-
mirusch. schi pag. kalpu-seewas Lisbetes Elbert
un winas dehla Dahwa mantibas buhtu,
schihis lihds 23. Augustam 1880. g. sche
peenest, jo pehz muishiga klusuzeeschana
tiks uslitta. Tapat ari teel wif usajzi-
nati, kas abeem nomiruschem to parahda,
sawus parahbus lihds minetam terminam
peemeldeht, jo zitadi tiks litumigi strahpeti.
Bez-Baltischu-mahshas, 28. Junija 1880.
(№ 81.) Preekschschd.: D. Kraft.
(S. W.) Teef-sfr.: C. Horst.

Sludinafchana.

Wahmes pagasta-walbe, Kulbigas ap-
rinki, dara zaur scho sinamu, ka schi pa-
gasta galwas-naudas makfatajus par 18^{oo}/si.
gabu 17. Julija f. g. klaseerehs un, ka klasee-
rechanas-liste preeksch katra peedalgā
eeftatishchanahs lihds 31. Julijam f. g. pee
winas buhs islitta, un katriš pagasta lohze-
htis, kuresch ar klaseerechamu nebuhtu meera,
schini laita sawu nodohmato kuhshibu pee
peenahshamahs usraugu-teesas war peenest.
Pehz tam dabuhs klaseerechana litumigu
spehtu, un neweens netiks klauhtis.

Wahmē, 21. Junija 1880.
(№ 195.) Bag.-wez.: W. Bergfeldt.
Teef-sfr.: G. Tirrum.

No krohna Walgahles pagasta-teesas teel
wif, kam kahbas taisnas prahtschanas pee
miruschā schejenes Bruhwelu jainneeta

Andreja Bochewika

mantibas buhtu, schihis sebatais lihds 9.
Augustam sch. g. sche peenest, jo pehz muh-
shiga klusuzeeschana tiks uslitta. Tapat
teel ari wif usajzinati, kas mirejam pa-
rahda, sawus parahbus lihds minetam ter-
minam peemeldeht, jo zitadi litumigi tiks
strahpeti.

**Walgahles teefas-namā, Tojatōs, 23.
Junija 1880.**
(№ 188.) Preekschschd.: J. Seefeldt.
(S. W.) Teef-sfr.: C. Blumberg.

Nemtes-Weesahtu pagasta-waldischana
dara sinamu, ka no Nemtes-Weesahtu pa-
gasta-magaahnes

150 mehri rudsu

17. Julija 1880. g., pulst. 10ds no rihtha,
Weesahtu muishā wairafshohlischana tiks pah-
dohti.

**Nemtes-Weesahtu pagasta-waldbiba, 27.
Junija 1880.**
(№ 158.) Bag.-wez.: C. Matishon.
Teef-sfr.: Peterfon.

Galm-muishas
pagasta-walbei laipni wehstju, ka batu-
pohstschann Augustā f. g. isbildschu.
P. Steppermanis,
batu-pohstetajs.

Superfosfati,

no labatāhs fortes, ir lehti pehrlami Jel-
gawā, katoku-eelā № 39, pee S. Jakob-
schona — „Pee selta raga“.

Sludinajums.

No 1. Julija f. g. mehš efam, ectaisijuschī lehgeri Jelgawā,
pee Annas-wahriteem, pee S. Friedlāndera un beedra lgeem, zitr. Jeh-
kaba Friedlāndera, tur pahredohtam sawus

superfosfatus, mashines

un zitas semkohpibas-leetas, — ka deht tad peedahwajam zeen. semkohpju
fungeem preeksch nahkofschā pušgada sawus

**13—14 un 20—22% superfosfatus,
planjamahs mashines,
kulamahs mashines un
gehpela sirgu-grahbeklus,
machinu-eklu, arklus, ezeschas zc.**

par lehteem tirgeem.

Gley un Fritsche,

Kursjemes ekonomisk. beedribas semkohpib.
zentral-kantoris.

Sludināšana.

Sutenes pagasta-walbe, Talsu apriņķi, dara zaur šo sinamu, ka šī pagasta galwas-naudas maksājums par 1880/si. gadu 15. Julijā f. g. klaseerehs, un ka klaseerešanas-līste preeksch katra peedatīgā cestatishanahs līdš 29. Julijam f. g. pēe winas buhs iškita, un katris pagasta lohzeklis, kureš ar klaseerešanu nebulstu meera, šchint laikā jawu nodohmato šuhdību pēe peenahkamahs ustraugu-teešas war peeneft. Pēez tam dabuhs klaseerešana likumigu spēhtu, un neweenš netiks klausihšs.

Pēez tam wehl teel katram, kam peenahkašs, sinams darihts, ka Sutenes pagastateeja, no šchihš beenas eefahkoht, uš preekschu jawas sehdešanas un darišanas nekā līdš šchin, pirmdeenās, **bet ohtredeenās** isdarihs.

Sutenes pagasta-walbe, 30. Junijā 1880. (Nē 116.) Pag.-wez.: E. Deščheneek. Teef.-str.: S. Tirram.

Uhtrupe.

Mundales muišchās, 10 werštes no Daušfas, tiks kapara un koha brušchalectas no trim branušcheem wairakshohschana pahrohtas pret tuhlti skaidru aishmaksu.

Uhtrupes tiks noturetas:

6. Augustā 1880. g., no pulkst. Seem rihštā jahtoht — **Wihštē.**
7. Augustā 1880. g., no pulkst. Seem rihštā jahtoht — **Waf-Behrstē.**
8. Augustā 1880. g., no pulkst. Seem rihštā jahtoht — **Waf-Mundalē.**

Mundalē, 30. Junijā 1880.

Sludinājums.

Pēe **Uščawas upes** cetekas, pašchā juhmalā, teel pahrohts

weens nams

Ar labu šaimneezibas-estaiš, kurā war ne ween šchēneeti, šwinu-andelmani, bet ari mašaras-laikā bahdes-weefi brangi mahjoht, un ari tā, kam patihkahs, tanī weetā noplēht un zitur ušjelt. Luwafas un šchaidratas sinas ir katrā laikā dabujamas krohna Uščawas pagastā, Wentšpils apriņķi, pēe Bratu šaimneeta

Andreja Kalnina.

No Strundas

leelajahm uhdēna-šudmalahm tika šchinis beenas ta wežā willas-mašchine uš Zeišcheem aishweta un tai weetā **janna, dandš labaka**

willas-fabršchamā mašchine,

ir **Wahžemes** wislabatā fabrika, šchē Strundā, tais pašchās šudmalās, no melbera, **J. Schulza** kunga, eerikteta; un tā tad willas-fabršchana teel jau no 15. Julija f. g. katrā brijhē beš laweshanas preti nemta, un ar gohdigu un šmalstu apdeenešchānu — ahtrumā un wislabatā wihšē ijdarita.

Ar pirmo gohda-algu uš III. Baltijas semkohpibas ištahdes apdahwinato

ratu-smehri

pahrohdš par 2 rubli pohdā — **A. Dreschers,** Rihgā, Jelgawas preekschpilschēštā, leelajā eelā Nē 4, pēe Daugawas plohtā-tilta.

Weena

keegelu=prese,

labā fabrihā, kurā war leetahst ari par semes-malkas-preš, ar širgeem šrahdajama, tā ari weena prese preeksch šiteem keegeleem — ir lešti pahrohdamās Jelgawā, **S. G. Webera** mašchinu-fabriki un dšēllectawā, pretim dšēlžeta-stanzhāi.

Schenkis

un cebrantšchānas-weeta — manā namā, pēe Annas-wahrteem, ir išnohmajami.

Eduard Rosenberg.

Jelgawas Latweeschu „Swehtku-komiteja“

isbrauks pirmo reisi

Salumōs

uš Teel-Swehtes jauko mešcha-dahrju, fwehtd., 20. Julijā 1880.

Programs:

- 1) Salumu-swehtkus atklahs 20. Julijā, pulkstien 2ds pēez pusbeenas, ar kahdeem wahrdeem, ko Swehtku-komitejas preekschneeks runahs. Tuhlit pēez tam: Kreewu tautas luhgšchana, dšēdata ar orkeštera pawadishchānu no wihšas publikas.
- 2) Jaukajā mešcha-dahrjā fwehtkus pawadihšs dšēdatajohst, pēe laba orkeštera dangsojohst un šarunajotees.
- 3) Balarā buhs dahrjā mahšfliga ugunošchana.
- 4) Pulkstien 9ds walarā fahštees
- 5) Malka par peedatishchānohs:
 - a. **nebeedreem:** dahrjā: wihreešcheem 30 kap., šeeweešcheem 20 kap.; ballē: wihreešcheem 70 kap., šeeweešcheem 30 kap.;
 - b. **swehtku-komitejas beedreem:** dahrjā, tā ballē: jamatšā puše no augšchā minetajahm zenahm.

Pēeshim ejums: Behrneem, wezumā līdš 12 gadeem, nekās naw jamatšā.
- 6) Ja atgaditohs 20. Julijā leetainš laikš, tad fwehtki nenotiks dahrjā, bet zitr. herzoga pils.
- 7) Musika spēhlehs dahrjā līdš 9eem walarā.
- 8) Swehtku-komitejas kase buhs turpat pēe zitr. herzoga pils.
- 9) Bantites, ko katris fwehtku dalibneeks pret nolikto maksu dabuhs, pēe kruhts tā japeesprausch, ka to war redseht.
- 10) Danzschanas preekschneeku un kahribneeku noteikumeem katram japahohdohs.
- 11) Par labu bufeti ir gahdāhts; zenas eerastas.
- 12) Swehtku un ballēš beigas pulkstien 4ds rihštā.

balle

zitr. herzoga sahlē.

Tandehst ka šchaidrais atlikums „Sarkanašam trustam“ par labu nospreests, tiks ari pahrmatša ar pateizību preti nemta.

Jelgawas Latw. brijwestibas-swehtku komitejas
Kahrtibas-komifija.

I. gohda-alga uš III. Baltijas semkohpibas ištahdes par šen par slawejameem atshiteem **Wackarda superfosfateem** un ziteem šchihš firmas škunstigeem mehšloščhanas līdšēleem.

Pēedahwā par wislehtatajeem tirgeem un wisfreetnatā cepatašchānā:

Wackarda superfosfatus, 14—41%, kubstoschu fosfor-škahbi šaturoschu; amoniaf-superfosfatus re. re.;

Schaffhorsta kaulu-miltus,

kas ari apdahwinati ar **I. gohda-algu.** Deš tam apatšchā paratshijuschajee juhthas ušfubinati, zeen. publikai dariht sinamu, ka wineem no gohda-algu apšpreedejeem ir pēespreesti par winu ištahditahm leetahm pawisam kohpā:

I gohda-diploms, S pirmahs gohda-algas un 6 atshischānas-raksti.

P. van Dyka mantineeki,
Rihgā un Rehwalē.

Rehgeris no

Claytona un Schuttlewortha lokomibilehm un kuhlejeem, tā ari no wihu šortu semkohpibas un ruhpnēezibas mašchinehm un škunstigeem mehšleem preeksch daschadahm wajjadšibahm.

P. van Dyk, Rihgā, šmilšchueelā.

Clayton'a lokomobiles un kuh. mašch. Wackard'a superfosfati, augst. u. wibeš. gr., ar pēeshlitā labuma apgalwoščham, tā tā ari kaulu-milti, kali-mehšli, tšchili-šalpeteris, un wihšadas žitas laufšaimneezibas mašchinehm un rihki, mašchinu-eelā, dšenoschās ššnas.

Original schujamahs mašchinehm, ar rohkahm un kahjahm dšenamas,

peedahwā uš galwoščhanu

J. Friederichs,
Jelgawā, paleijas-eelā Nr. 3.

Mahzibu-rahditaji Latw. walodā teel par weli flahst peedohti.

!Zehkabstatē, pēe Kapela!

Superfosfatus

tā ari labalahs

Steiermarkas iskaptis, ahresemju arklus, linu-dšijas, Rihgas šchpirtu un wihšadus žitus

schnapfus

— peedahwā **Raffels Meyersohns** pēe tirgus-platšcha.

Zeen. publikai daru zaur šo sinamu, ka **Talsōs, Petersohna** kga namā, Laidšes-eelā, ešmu ectaiššis

willas-fahrstawu, wadmalas-weltawu un willas-wehrptawu,

un apshohlu freetnu darbu un labu apdeenešchānu.

Ar augstzeenību

F. Tiefenthals.

Wehrpschānas-fabrikis Saldū.

No 1. Julija šch. g. peenemu **metus (schēbrinus)**, tā ari **andus wehrpt**, 25 kap. par mahzjnu, un to ištahschu tā, tā katris wehlešees.

G. Trach.

Kaufkā

pahrohdš **E. Girschowisa** bruhs, blašam katolu basnizai,

Rihgas alus,

tā: „**Waldschlöschchen**“ ir Daubera bruhscha, gahšchus un tumschus alus, 18 pudeles par rubli, līdš ar pēewedumu, tā ari žitus fabrikatus par wihšchahm zenahm.

Pensioneri,

atrohn laipnu ušnemšchānu Jelgawā, katoku-eelā Nē 33, jaunajā ehrebergi, apatšchā, par labo rohtu.

Skohlas-behrni

teel kohrteli nemti Jelgawā, Dohbeles-eelā Nē 38, šchēštā, pēe **G. Rante.**

Skohlas-meitenes

teel katrā laikā ušnemtas, ar kosti un beš kostes — pēe labas ušraudšibas, Jelgawā, šamengihseru-eelā Nē 10, šchēštā, pēe **J. Böldert.**

Skohlas-behrni

teel katrā laikā ušnemti Jelgawā, Swehtes-eelā Nē 33, pēe **A. Neuland**, — tā meitas, tā ari pušeni, ar kosti un beš kostes — pēe labas ušraudšibas.

Paklausoht ušajinaschānahm no wairak pušehm,

Jelgawas Latw. beedriba ar trawikoni isbrauks

20. Julijā šch. g.

uš

Kalnzeemu.

Alahtakas sinas tiks pašneegtas zaur **programeem.**

Preekschneeziba.

Wihšas grahmatu-bohdēs dabunams:

Mahju-škohlotajs

ješ

palihgs wezakeem

pēe kristigas behrnu-audšinaschānas Latweeschu behrnu wezakeem šaraktihšs un dahwinahšs

D. Platšcha.

Malkā 50 kap. šudr.

Basnizas un skoblas siņas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Mahditajs: Siņas. Basnizā. Par Latweeschu ortografiju. Jēlgawas lauku-draudis pehminderu sapulze 2c. Galda-saruna par netizibu. Swehts makars. Misiones lapa.

Siņas.

No Puses draudses. Preezajamees, ka peedfihwojahm 13. Aprili, muhsu wezā zeen. mahzitaja S. Kawalla 50-gadu amata-swehtlūs. Bezais dwehseles-gans bij atluhdsees no wifahm ahriqahm gohda-parahdischanahm, tadeht ka deena eekrita paschas klufahs nedetas eefah-lumā. No rihta daschi draudses lohzehti apweizinaja firmo tehmu ar laimes-wehleschanahm; isfazija sawu pateizibu un preeku, ka Deews winu usturejis tif ilgi spehzigu un wefelu ta Kunga darba-laukā. Mehš wif wihlam, ka jo prohjam tas Kungs winu usturetu spirtu lihds muhscha wakaram. Kahdi draudses lohzehti, no mihlestibas dshti, pasneedsa zeen. firmagalwin par peeminu Latweeschu bihbeli, samta wahkā, ar sudrabu jauki isrohtatu. Dsimtskungi no abahm muishahm un wehl ziti dahwinaja jaukas leetas.

Meers lai ir wina muhscha wakara.

G. G.

Muhscha-zeema draudse, usazinata no sawa mahzitaja, fanahza debes-braukschanas-deenas wakara sawa basnizā, klausitees kahdus wahr-dus par paganu misioni. Mahzitajs weenigi sawas draudses lohzehtus jo wairak gribeja eepashtinaht ar misiones-darba noluktu un felme-schanohs. Bet kad muhsu apgabalā wehl naw peemirfti misiones-swehtti, kuras jo plaschi katru gadu zita weeta pee daschahm basnizahm laukā notureja, tad ari schoreis bij laba teefa no kaiminu draudsehm atnahkufchi, tā ka muhsu basnizina radahs it pilna. Mahzitajs ar ihfeem, bet pee firds eedameem wahrdeem draudsei isskaidroja, ka misiones-darbs ir no pascha Deewa pawehlehts; ari norahdija us nabagu paganu pohsta dsihwi, kas wehl nefa nesin un nebauda no swehta Ewangeliuma gaismas, ar ko mehš tif bagati efam apghdati. Beidsot siņoja, ka ar misiones-darbu weizees, bet ka dauts paganu wehl neneeka nesin no ta Pestitaja, tadeht ka misionaru nepeeteel, ko pee teem lai fuhda. Bij preeks redseht, zil usmanigi draudse us mahzitaja wahrdeen. klausijahs. Kad tahda labpatifschana pee draudses parah-dijahs, tad mahzitajs sohlija, jo prohjam turpmak wehl misiones-sinas jo plaschaki draudsei pasneegt.

R. S.

No Rihgas Latw. labd. beedribas meitu-skoblas kuratorijas mums peesuhthts schahds siņojums:

Kad 24. Janwari sch. g. minetahs skoblas semalahs klases mah-zibas atwehra, tad us tahm bij eeraduschahs tif 8 skohlneezes, bet Februara ohtā pusē winu skaitis jau bij audstis us 18 un pehz leeldeenahm us 25 skohlneezehm. Tas leezina, ka skohlai ir zeribas pilna nahkamiba; jo pirmahrt wina tika atwehrtā tahdā brihdi, kad Latweeschu wezaki, kas tē Rihgā dsihwo, sawus behrus jau bij atdewufchi zitās skohlās un tee, kas us laukeem dsihwo, par to wehl nebij dabujufchi deewegan skaidru sinu, un ohtlahrt schi skohla ar Latweeschu mahzifchanas walodu un 3 klasehm naw dibinata, tā zitas Rihg. Latw. skoblas, preeksch puifcheem un meitenehm, bet weenigi preeksch seeweefchu kahrtas. Mahzibas slehdsā 14. Junijā ar atklatu eskamu un zensuri, us ko ihpaschi skohlneetschu wezaki bij eeluhgti un ari atnahkufchi peeteekamā skaitā.

Nahkofchā pusgādā mahzibas fahkfees 11. Augustā un tad pat gribam atwehrt jau ari ohtro jeb widejo klasi, pee kuras strahdahs tikpat lihdschimigais skohlots un weena rohku-darbu skohlots, tā ari wehl weens stundu-skohlots jeb stundu-skohlots. Schai klase tiks usnemas daschas no wezalahm skohlneezehm is semalahs klases un tad ari ihpaschi tahdas meitenes, kuras us laukeem waj nu pagasta, waj draudses-skoblas mahzibas-kursu beigufchas. Widus klases skohlneezes dabuhs par nedetu 28 un semalahs klases skohlneezes 24 mahzibas-stundas. Skoblas-nauda jeb maksa par mahzifchanu ir nolitta widus klase us 9 un semakā klase us 6 rubl. par pusgadu, un ir jafamaksa eepreeksch waj nu par wifu pusgadu, waj par gada-zetorkni.

Par usturu, kohrteli un usraudfischanu pehz komitejas spreeduma no 2. Janwara sch. g. jamakā 120 rubl. par gadu. Bet kad nu skohlai un beedribai grehtti nahkshs, jau tuhlt pirmā gadā skoblas

tehpās eetafht „peeklahjigu pensionatu“, tad kuratorija, to eewehrodama, 15. Maijā sch. g. weenjahs tais dohmās, ka ar pensionata atklahfchanu wehl janogaida, lihds wairak skohlneetschu, t. i. kahdas 10, us to buhs peeteiktas, un lihds zaur scho zeen. wezafus, sawu behru atdohfchanas deht usturā un kohrteli, greestes pee winaas, kura tad preeksch nahkofchā pusgada teem dohs pensionata adrefes, kahdā gohdigā Latweeschu familijā, par it mehrenu makfu.

Kuratorijas preekschneeks: B. Dihriks.

Kastu-wedejs: B. Silinsch.

Basnizā.

Norwegeeschu stahstis.

„Al, kaut winsch nebuhtu peebeedroees tam taunajam zilwekam!“ Helene issauza. „Winsch to sauza par sawu draugu, bet no ta ir wifa nelaima nahkufi; winsch ir pee wifa wainigs.“

„Redohdi neweenam wainu,“ mahzitajs fazija. „Deews zilwekam ir dewis gudru prahtu un swabadibu. Ischuhfka, kas wifus us taunu skubina, gluh katrā weeta, un eedur papehdi tam, kas tai galwu nefamin. — Bet kapehz Tu pee manim fenak nenahzi?“ mahzitajs, seewas ismifchanu redsedams, laipnigi fazija. „Dauts tauna war ar Deewa palihgu noweht, kad tam ihstena laika stahjabs pretim. Dasch ir wehl diwapadesmitā stundā atgreeses un sawus grehtus noschehlojis, un ari tam, kas Dewi ir atstahjis, pulkstena diwapadesmitais fiteens ismifchanu firdi skandinahs, kad tas dabuhs dsirdeht, zil lohfi Tu zaur winu efi palikufi nelaimiga, un kahdā truhkumā Tu tagad dsihwo. Ja ne-allojohs, tad truhkums ir Dewi nakts laika no mahjas isdsinis, palihdsibu melleht, un Tu ne-efi to walti pee manim mellejusti.“

To fazijis mahzitajs panehma no galda atslehgu un gabja pee flapja. Bet nelaimigā seewa uslehza ahtri no krehfla un stahjabs mahzitajam zekā.

„Nē, nē!“ ta ahtri fazija. „Man nefa newaijaga. Es esmu deen' un nakti strahdadama sawu laiku labi isleekajufi. Es allasch esmu dohmajufi, ka tas winam reis war nahkt par labu. Lai winsch ari deewstin ko buhtu darijis, un lai pasaule tam ari taunus wahrdu dohtu, es wiau tomehr sawa firdi nefschi — us to lai Deews man palihds. Un Deews winu teescham ne-atstahs! Al, zil labs winsch bija; winsch bija kehnam lihdsinajams, bet tagad... tagad! Wina peeturejahs pee krehfla, lai nepakristu—un luhkoja paslepen us lohgu. „Es pirmiht eeraudfiju pee sawa lohga wihru stahwam, kura waigs Krihschjahnim bija gluschi lihdsigs; bet winsch tas nebija — nē, mans wihrs tas nebija, to skaidri sinu. Krihschjahnis ari bija brihscheem drufka bahls — bet tas bija it tā no kapeem iszehlees, — mans Krihschjahnis tas nebija... Bai Deewin! Pulkstens jau sit diwapadmit. Atslehgu!! Al, es nelaimigā, nu es atkal wina deht wifu esmu peemirufi.“

„Atslehgu?“ mahzitajs brihidamees jautaja.

„Basnizas atslehgu, luhdsu,“ wina bailigi fazija. „Man it tuhlt ir ja-eet basnizā.“

„Ko Tu ap scho laiku basnizā dariji?“ mahzitajs jautaja.

„Waj ne-esmu fazijufi, ka mans behrens ir flims? — Kad es ap pusnakti wina wahrdu dabutu us astara bildes maguras-pufi uskafstht, tad skaidri sinu, ka behrens taps wefels.“

„Mans mihlais behrens,“ mahzitajs winaas rohku fatwehtis lihds-zeetigi fazija. „Tu wari sawa behrna wahrdu us deewstin zil swehtu weetu uskafstht, zaur tam Tu to ne-isklahbf. Kad Deews wina wahrdu no dsihwneeku grahmatas ir isdschfis, tad to nekahda zilweka wara tani wairs nespehs eerakstht.“

„Al, neleedsat man atslehgu,“ ta issamifufi luhdsā. „Es neweenu meerigu stundinu pasautē wairs nepeedfihwotu, kad tagad sawa behrna glahbschanas deht nedabunu eet basnizā.“

„Waj tad Tu tā, kā Tu tagad efi, gribi eet tumfā — basnizā?“ mahzitajs jautaja.

„Ari kapà es gribetu eet, kad ar to fawa behrna dshwibu waru glabht,“ ta schnuksteja. „No Deewa pufes, apschelojatees un dohdat man atfleghu!“

Mahzitajs schaubijahs kahdu brihdi, nesinadams, lo daricht; pagahja sohli us preekschu, kratija galwu un tad atkal apstahjajs.

„Zuhs negribat man doht?“ ta schnuksteja. „Deews, stahwi man klaht, ka prahtu nesaudeju.“ Zsmifusi un streipulodama ta durwihm tuwojahs.

„Nem atfleghu ar schehligo Deewu,“ mahzitajs atfleghu no galda nendams nopuhtahs. „Schè wina ir. Ta ir mahnu-tiziba, lo Tu gribi isdariht — tomehr Deews, kas firdis pahrbaua, passihst Tawu tizibu un par Lewi apschelofees. Gij nu, nabaga behrns!“

Til-ko atfleghu dabujusi, Helene fkeeschus dewahs prohjam. Ahtri ta par eelu pahrgahja us kapeem, fur basniza bija. Zita reisa ta buhtu ap scho laiku baidijufees, nahwei atwehletu weetu apmekleht, bet tagad ta to ne buht ne-eewehroja, weenumehr fawu mehrki preeksch azihm turedama. Ahtri ta par usmestem kapeem eedama peenahza pee basnizas ohsola durwihm. Rohlas tai trihzeja, kad durwis atwehra; klufti un apdohmigi, it ka bihdamees, ka kahdu guletaju ne-usmohdinatu, ta durwis atkal aishwehra, — un stahweja nu weena pati ar pulstoschu, bailigu firdi klufta basniza.

Kahdu brihdi ta ar aishwehrtahm azihm atflehhjajs pee pihlara fem ehrgelehm. Nedrihksteja ne kustetees; til-ko dwafoht wehl jaudaja, un ari pat tas klufta basnizas ruhme nepalika bes atbals.

Pehdigi ta fanehmahs un tuwojahs kluftu — ka ehna starp krehfleem — pee altara. Ar katru sohli tai kruhtis augstaki pazehlahs un dwafocha draudeja sust.

Bet kas tur tschabeja?! Nopuhtas, garas, dsikas nopuhtas, it ka no kapa jeb nahwigi eewainotas kruhts, bija dsirdamas klufta, augsta ruhme. — Helenei afinis azis un aufis faskrehja, un ta til-ko wehl eespehja us kahjahm nostahweht. Waj ta wehl wareja Deewu luhgt? Bet ka tad ta no mahnu-tizibas bailehm pahremta wareja us luhgschanu dohmaht? Wisur atkal nahwes-kluftums walidija; til-ko no altara tilschleschana atskaneja, it ka no kimgrauscha, kas kohlu grausch. Pehdigi ari ta apklusa. „Wiss, lo schkitu dsirdejusi, ir til-ko tulscha eedohma,“ Helene dohmaja, lehneem sohleem pee altara eedama.

Wehl reis ta azis noduhrusi apstahjajs. „Mans Kungs un Deews!“ ta dohmaja. „Waj tad tomehr newar buht taifniba, lo Marte fazija, ka ap pusanakti mironi deewakalposchanu basniza noturoht, un ka tad wezais mahzitajs rohlas pazehlis us zelem patriuscho mironu pulku swehtijoh.“ Wina trihzeja aif bailehm. Bet waj nu agrak jeb wehlat, reis taf waijadseja azis pazelt. Wina fanehmahs un pazehla azis. Winas preekscha stahweja altaris ar baltu deki apklahts. Wahjisch swezes starinsch no wehjluktura, kas preeksch eelas apgaismoschanas basnizai blakam bija uskahrts, meta fawu gaischumu us altari un bikeri, kas us altara stahweja. Wiss tas nebija jo miht redseht. Wina peegahja tuwak un nu wareja flaidri passihst krahschno altara-bildi un isschirt Kristus waigu, kas kohpa ar fawem mahzkeem tureja swehtu wakarinu. Augstak par bildi Helene redseja mahiti, zaur kuras firdi abejas pufes greefigs sohbins zauri speedahs, un kura ar Deewam padewigu prahtu pasemiga luhgschanu krunstakohlu bija apkehrusi. — Pahri par scho bija zita bilde — padebeschds tehrtpta „Deewa aqs“, kas flatijahs basniza. — „Al,“ ta Helene lehnam runaja, „kas tad es esmu, ka fawas firdsfahpès eedroschinajohs klandinaht pee debesu wahrteem un no Deewa palihdsibu un schehlastibu ar waru nemt?“ — Wina pakrita altara preekscha us zelem. Ne-aprakstamu atweeglinaschanu ta fajuta fawa firdi; nekad ta nebij jutusi Deewu til tuwu pee fewi, ka schini brihdi; dwehsele un firds zilajahs us Deewu; — un schini schehlastibas brihdi ta ar flaidru firdi wareja luhgt: „Kungs, ne mans, bet Taws prahts lai noteel!“ — Te wina atfina, ka fawas bailès un behdas bij Deewu aismirufusi. Arween jo flaidrak wina fewi paschu pahrbauidija, un fahla fawas dohmas wahrds isteilt, un wahrdi tapa par luhgschanu. Wina luhdsa flaidra balfi par fawu flimo behrnu, luhdsa ari karsti un firsniigi par fawu nelaimigo wihru, un luhdsa tad preeksch fewis pasemigu firdi un tizibu. Nu bija mahnu-tiziba falausta, un pati bij dabujusi spehka deewegan, Deewa prahtam padohstees.

(Zurpma beigums.)

Par Latweeschu ortografiju.

„Zil ilgi zensisees, til ilgi allofees.“ Ta kahds prahta-wihrs reis fazija. Un ta teescham ari iraid. Kad zensisees, tad ari allofees, un jo wairak zensisees, jo wairak allofees! Kas nekad negrib allotees, tam ari nebuhs nekad zensisees! Schè wahrdi fihmesees ari us mums Latweescheem. Nekad naw Latweeschi til dauds zensisees un no „zenteeneem“ rakstijuschi un runajuschi, ka pehdejs 20 gaddes. Tamdeht tad gan „zensdamees“ ari buhsim pa reisei — allojuschees. Schè norahdsim til-ko us weenu-weenigu, bet leelu un breefmigu — allofchanohs, prohti us tagadejo Latweeschu ortografiju. Ortografija ir pareisi-rakstischana; ortografiski jeb pareisi raksta tas, kas eewehro ortografijas likumus. Pee mums pehz pateesibas no „ortografijas“ newar ne runaht, tamdeht ka muhsu rakstneeki ir atmetuschi wispahrigohs ortografijas likumus. Wezee likumi ir apgahsti un jaunu likumu naw. Neweens negrib no wispahrigem likumeem neta finaht, bet rakstneeks usluhko fewi par likuma-deweju un raksta, ka pascham patihl. Zista brihwestiba, lo augsti zeenijam, ir dahrga manta, bes kuras newar buht neweena kahrtiga buhschana; bet fawwaliba is-pohsta kahrtibu un dsemde nebuhschana, lo newar ilgi panest. Tahda nekahrtiba un nebuhschana, kas zetahs no rakstneeku allofchanahs, walda schim brihscham Latweeschu rakstneeziba. Rakstneeki nepaleek meerà ar to, ka kaldina ifkatris pehz fawas sapraschanas (jeb ari nesapraschanas) jaunus, daschureis pawisam ehrmotus un nesaprohtamus wahrdu, lo fastahda pret walodas likumeem, — bet to paschu wahrdu weens raksta schà, ohtris ta. — Mums ir tagad 7 laif-raksti. Naw lo brihnitees, ka katram laifrakstam fawi ihpaschi zenteeni, lai lasitaji pahrbaua un nem to, kuresch patihl; bet tihri jabrihnahs, ka pat ortografijas finà laifraksti ne-eet kohpa, jo gandrifs ifkatram ir fawa ortografija. Kad til-ko weenu-weenigu laif-rakstu lasifi, tad gan eepasihsees ar schi laifraksta ortografiju, bet ja lasifi wisus septinus, tad drihs fahls galwa reibt aif ortografijas raibumeem. Awischu lasitaji, kas gara peebreeduschi laudis, waretu wehl scho ne wisai teizamo buhschana pazest; bes tam ari naw peespeesti wisas awises lasiht. Bet skohlàs ir fazehlschahs tahdas jukas ortografijas finà, ka ilgak nedrihstam kluftu zeest. Daschu skohlotaaju esam dsirdejuschi par to scheljoamees. Weens skohlotaajs leel behrneem rakstih pehz schihis ortografijas, ohtris pehz tahs. Daschu reis pat gadahs, ka skohlotaaji kaimini, un tomehr weens leeta dubultneekus, ohtris tohs atmet; weens israuj h pehz o ar wisahm fahnehm, ohtris to eestahda, fur til ween wardams; weens raksta-laifa jeb darischanas-wahrdu galotnes: aht, eht, iht, ohtris: at, et it. u. t. j. pr. Kad nu kahds nabaga behrns no weenas skohlàs eestahjajs ohtra, un tas tagad beeschi ween trahpahs, tad winsch ne wis ween brihnahs, ka tas war buht, ka weens skohlotaajs ta mahza, ohtris schà, bet ari saude laiku, kamehr weens skohlotaajs to israwe, lo ohtris eestahdijis. Bet ta leeta paleek daschu reis wehl raibaka, jo weena un tai pascha skohlà atrohnam ne wis ween 2, bet ari kahdas 3 skohlàs-grahmatas, no kuras katrai fawa ortografija. Nesinadams, kura tad teescham ta riktiga, behrns weenu wahrdu raksta pehz pirmahs, ohtru pehz ohtrahs, treschu pehz treschahs grahmatas ortografijas, ta ka galà is-nahl kahda zetortà brihnischliga ortografija. Skohlotajam aiseet wefela deena, kamehr tahdu diktatu pahrlabo un tad behrnam atdohd raksteenu, kas lihdsinahs kahdam afinainam kara-laukam.

Mums schkeet, ka ortografijas jautajums ir jo swarigs, un warbuht dauds swarigaks, nekà dasch zits jautajums, kas scho baltu deen ar peemihlibu tohp ussteepst un usspihlehts us jautajumu apspreeschameem-galdeem. Naw pareisi, kad dasch labs faka, ka newaijagohst flatitees us to, ka raksta, bet esohht jastatahs til-ko us to, lo raksta. Raksts, un tamdeht ari ortografija, ir ahrigais uswalks, kura tehrtjahs muhsu dohmas, laudis eedamas; raksts un ortografija ir rohka, kas ziteem to pasneeds, lo Deews mums dahwinajis. Weenadà un tai pascha ortografija muhsu gara mantas taps weeglat tautà usnemas, nekà kad weens ta, ohtris zitadi raksta. Zaur raibo ortografiju mehss aifkawejam garigo plaukschanu un schkeltin schkelam tautu, lo waijadsetu weenoht. — Bet scho weenprahtibu zeen. rakstneeki paschi fawa starpa gan neapanahs, jo ifkatris ir pahrlaezinahs, ka pareisi raksta. Brahtiga peespeeschana no walts pufes ir allasch teizama leeta. Ne fen Wahjia walts-fapulze pahrspreeda ortografijas jautajumu, lai no ortografijas nezeltahs schkelschanahs. Til traliski ne pee weenas tautas ne-eet ar ortografiju, ka pee mums Latweescheem. Paschi ai waldbai waijadsetu nahkt mums palihga, jo zitadi muhsu ortografija wehl wairak fajuls, mahzibas, gara plaukschanu un rakstneezibu faistidama un rakstneekus un lasitajus zitu zitam atsweschina-

dama. To atfihdama, Kursemes lauffkohl wirskomifija reis darija finamus ihpafchus nofazijumus, kas sibmejahs us ortografiju fohlās. Bet fchee nofazijumi naw fawu mehrki faneegufchi, jo pirmahrt naw ihsti pilnigi un ohtkahrt paleef stahwoht, tā fakoh, us puszeta, t. i. tikai pee fohlāhm. Mums waijag tahda likuma, kas ir ja-eewehro wifā Latweefchu rakstneezibā. Pehz muhsu dohmahm waldibai buhtu ja-eezet ihpafcha komifija apafsch wifū labakā Latweefchu walodas-prateja wadischanas. Schim presidentam stahwetu blakam 4 komitejas lohzeiki, 2 no Kursemes un 2 no Widsemes. Komiteja fastahditu ortografijas preefchlikumus un waldiba tohs pahrluhlojufi apstiprinatu par „wis pahrigeem ortografijas likumeem“. Scheem likumeem buhtu jadohd tahds spehks, ka tikai tahdas grahmatas, tahdus rakstus un laikrakstus drihkt drukah, kas ir rakstiti pehz „fcheem wis pahrigeem Latweefchu ortografijas likumeem“. Sawwalibai buhtu tahdā wifē padarihts gals. Zkatris rakstneeks atmetu labprahrt fawu eemihleto ortografiju, wis pahrigam labumam kalpodams. Weenadiba un weenprahrtiba buhtu panahkta ne wis ween Latwijas fohlās, bet ari rakstneezibā, fchai leelajā tautas darba-laukā!!

Zelgawas lauku-draudses pehrminderu fapulze zeen. mahz. Conradi fga namā.

3. Junijā, preefchpusdeenā, us zeen. mahz. Conradi fga us-aižinaschanu wirfū mineteē basnizas-wihri fapulzejahs pee fawa draudses-gana, lai tur lohpa pahrspreestu par draudses daschadahm waijadfibahm. Sapulzejuscheem basnizas-pehrmindereem un kahdeem tahs paschas draudses lauku-flohtotajeem klah efoht, zeen. mahzitaja f. atflahja fapulzi ar Deewa-wahrdeem is 4. Mohs. gr. 11 nod. 16. un 17. p. Zeen. mahzitaja fgs norahdija, ka ari basnizas-pehrminderi ir draudses wezaji, kureem jalihts strahdaht pee draudses waijadfibahm. Pehrmindereem pascheem ja-atraujahs no grehku-darbeem, un lai ir „draugi zilweekeem un eenaidneeki grehkam“ u. t. j. pr., u. t. j. pr. Bahrunaschanā nehma:

1) Behrnu mahju-mahzibas pahrluhlofchanu. Zeen. mahzitaja fgs is fohlās-likumeem issklaidroja, ka flohtotajeem, lohpa ar basnizas-pehrmindereem un fohlās-wezako, katrā seemā japahrluhlo behrnu mahju-mahziba. Pehrminderi labprahrt apnehmahs, fchini sinā draudsei kalpoht.

2) Pehrminderu basnizas kalposchanu pahrunajoht, pehrminderi apnehmahs katris fawu fwehtdeenu jo kahrtigi eewehroht, un nolehma, lai gada galā notifikschahs nekahrtibas fchini sinā dara finamas zeen. basnizas preefchneekam.

3) Gewehrojoht Baptistus, kas no Lutera draudses atschlihrufchees, israhbijahs, ka winu ari muhsu Zelgawas draudse netruchst, un ka starp teem rohnottes ari tahdi, kas nenemohd dalibr ne pee Baptistu, ne ari pee Lutera deewakalposchanahm. Mahzitaja fgs fapulzeteem lika pee firds, lai pret wifseem ziteem tizibas lohzeikeem isturahs jo draudfigi, un nedohd weetas isschobofchanai un nizinaschanai, tā to mehds daschreis dariht ne-issghloti zilweki, kas nesin neka no kristigas mihlestibas un kristigā gara. Mahzitajs ari norahdija us tam, ka is-paufstahs Walodas, pehz kurahm Baptisteem, kas grib atpakal greestees pee Lutera draudses, waijagoht liktees wehl reis kristitees, un eet behrnu-mahzibas, efoht tihri tuffchas walodas, jo muhsu basniza labprahrt usnems tohs, kas grib atpakal nahkt winas flehpi.

4) Muhsu Zelgawas sw. Annas-basnizā ir krahnis eetaifitas, lai seemā waretu basnizu dauds-mas peefildiht. Kad nu pee tam mal-kas waijag, zeen. mahzitaja fgs, lohpa ar pehrmindereem, atfina par waijadfigu, wifus draudses fainneekus mihli luhgt, lai katris no faweem faines-behrneem falafa labprahrtigas dahwanas, un pehrminderi apnehmahs fchih dahwanas jau preefch Mahrtineem fanemt, lai waretu eegahdaht malku.

5) Lihds fchim leetaja muhsu basnizā pee deewakalposchanas wezo un jauno dseefmu-grahmatu, tamdeht ka gribeja nogaidiht, kamehr draudses lohzeiki eegahdasees jauno dseefmu-grahmatu. Bet tagad nu jau labs laiks, kamehr abas grahmatas leetajam. Tahda dseefmu wahrdu daschadiba deewakalposchanu trauze; tadeht fapulzejuschees atfina par labu, ka jaunahs dseefmu-grahmatas ween leetajamas.

6) Zeen. mahzitaja fgs luhdja pehrminderus, lai gahdā, ka draudse kapi tohp labi apfohpti, tā waijadfigs. Par illatreem kapeem buhtu ja-eezet fawi kapu usraugi, kas lai kapus apfargatu. Kapu us-

raugeem jastatahs us tam, ka neweenu ne-aproht kapos bes kapa-fihmes. Sapulze nofazija, ka par latru pee-augufchu zilweku, kas teef glabahts, jamakā 25 kap. un par behrnu 15 kap. sudr. Kapa-fihmes pret eemafajamu kapa-naudu buhs dabunamas pee mahzitaja un pee lauffkohlotaieem.

7) Us zeen. mahzitaja fga preefchā liffchanu pehrminderi peekrita tam padohmam, ka katrā gadā, ap jaunu gadu, weenā fwehtdeenā fakams ihpats pehrminderu-fpredikis, lai pehrminderi zaur tam taptu stiprinati fawā swarigā draudses-amatā.

Galā zeen. mahzitajs wehleja pehrmindereem, tā faweem darba-beedreem, dauds felmes, tohs paslubinadams, lai ne-apfuhst fawos draudses-darbos. Weefons.

Galda-faruna par netizibu.

Wairaf gadus atpakal kahds jauns mahzitajs, zetodams us fawu tehwižu, eenahza fawas mahfas namā, kur patlaban wairaf weefu bij lohpa. Pee galda winsch tila nofehndinahts pretim kahdam lungam, kura farlanais gihmis leezinaja, ka tas leels wihna mihlotajs; ari waloda tam bij lohti weikla. Mahzitajam blakus fehdeja jauna dahma, kura ar winu eefahka runahrt par tizibas-leetahm. Tas nebij farlan-gihmjam pa prahrtam, un winsch fazija: „Tihri brihnums, ka Zums wehl tahdi blehnu neeki patihk. Schais laikos ir takfchu katris jau tikdauds tizis pee gaismas, ka wairs netiz, ko daschi nerri pfahpā no Deewa. Naw nekahda Deewa! Ihpafchi Zums, tahdai mundrai, lihgfmai dahmai, waijadsetu gan runahrt labal par ballehm un teatereem!“ — Nama-mahte fazija: „Sargaitees no tahdas walodas; mans brahlis ir mahzitajs.“ — Farlan-gihmis to ne-eewehroja; winsch greesahs pee mahzitaja, un runaja tahlak: „Mahzitaja lungs, mehš jau faprotamees! Geklatu Zuhš par prahrtigu wihru; Zuhš teilfeet, ka man taifniba. Sinams, tā mahzitajam, Zums tā jarunā, tā jamahza. Un tas pareift. Preefch baureem tas geldigs! Bet — fawā firdi Zuhš dohmajeet zitadi — lihdsahs manim; — waj teefa?“ — Jaunais mahzitajs usluhkoja azumirkli nekainigo lungu nopeetni, un tad fazija: „Gekams Zums atbildu, grihu Zums likt preefchā trihs prasschanas. Zuhš fakat, ka naw Deewa; Zuhš efat ateifts (Deewa aisleedsejs). Tahdi laudis jau bijufchi sen laikeem; tatschu winus eedala trihs schkirās: pee pirmahs schkiras peeder tahdi gudrineeki, kas grib Deewa buhschanu apfert ar fawu zilwezigo prahtu un fapraschanu. Bet kad jau wifū muhschu gudrojufchi un dohmajufchi, teem ja-atfihst, ka neka naw isdibinajufchi; tumfch bijis, tumfch palizis! Weidsiht wini eesteeq issamifchanā, un faka: „Naw nekahda Deewa!“ — Kā stahw ar Zums?“ — Farlan-gihmis atbildeja smeedamees: „Kur to! Tas naw no manas dabas; filosofs ne-esmu!“ — „Nu, tad tahlak,“ mahzitajs fazija. „Ir jau bijufchi, un wehl tagad ir — tahdi laiki, kuroš netizibai fawi aifstahwetaji, kas grib wifū apgahst un no-ahrdiht, ko lihds fchim tureja par fwehtu un zeenigu, un kad laudihm peepuhufchi aufis ar wahrdeem un raksteem, tad peenem winu mahzibu tee geki, kas wineem alkli klauffjufchi; wini eeskata to par gohdu, kad issmeij tizibu un runā kauna walodu. — Waj tā ar Zums?“ — „Ne,“ farlan-gihmis atteiza fapihzis, „pee teem es nepeederu!“ — „Trefchā schkira,“ mahzitajs fazija, „ir ta: Ir laudis, kuri ilgu-ilgam staigajufchi grehku-zetods, un — tā fakoh — pilnam wehrgojufchi fchihš pasaulles preekeem un lihgfmiabahm. Bet nahk laiks, kur Deews aifkustina winu eefschligo zilweku, un tad wini grib eemidsinaht fcho wahrigo firds-balki un — is nahwes un pastara teefas bailibas — faka: „Naw nekahda Deewa! Naw nekahdas atlihdifinaschanas!“ — Wehl reis prahst: „Waj tā ar Zums?“ mahzitajam newaijadseja. Wifū azis luhlojahs us farlan-gihmi, kas fehdeja tā tehls un nedrihsteja atbildeht wairs ne wahrda. — Klufums un zitu weefu nopeetnumš apgalwoja, ka ar farlan-gihmi bij — teefcham tā! —

Brutzera Janis.

Zwehts wafars.

1.

Jau pulstiens swana; faule no-eet feids
Nis tahteem mescheem, tur us wafareem;
Wehi masu brihdi, pirms ta spihdeht beids,
Ta selti semi faweem starineem.

2.

Ra uguns tohrna galā krustinsch mirds
Un azis apschib, tiklihds paskatahs;
Bet swehtu meeru fajuhf katra firds,
Un swehtas juhsmas firdi isplatahs.

3.

Lihds ar scho meeru wakars tuwojahs,
Un laifa sawus meega graudinus;
Zkatriis, kas ar darbeem publejahs,
Tohs atleef, aismirst wifus zihnius.

4.

Tahs deenas darbs un gruhtums nu ir beigts,
Un wifas behdas, mohkas apstahjahs!
Tas Debefs-Zehws tohp no ikweena teikts,
Par palihgu, kas pee mums peesteidsahs.

5.

Jo laimigs tas, kas pazeefch lehn' un kluf'
Tahs deenas publinus un karstumu!
Un sinahf sin, ka atkal weenreis buhs —
„Swehts wakars“ lihds ar sawu klufumu.

6.

Uf ihfu dufu tif schis pullstens swan'
Un nahkofsch rihts Lew azis attaisihis;
Bet wina balls lai Tawa firdi skan:
„Weens wakars nahfs, kur Tu wairs nemohdihs!“

7.

Tad pullstenis Lew swanihs pehdigi
To leelo „sweht-wakaru“ pasaulē,
Un wakar-krehslā, klufi, swehtigi,
Uf zitu muhschu no-ees dwehfele!

G. T.

M i s i o n e s l a p a.

Bahrskats par misionēs-druwahm.

(Beigums.)

Esaj. 67, 19.—21.: **Es suhtifchu no teem isglahb-teem uf tahm tahlejahn falahm, kas manu flawu naw dsirdejufchi un manu gohdibu naw redsejufchi, un tee stahstihš manu gohdibu stary teem paganeem un no teem atwedihš wifus juhfu brahlus no wifahn paganu tantahm, un no teem es zitus nemfchu par preefereem un lewiteem.**

II. Amerika.

3) Misionēs-darbs pee Amerikas Nehgeru-wehrgeem.

Misionēs draugi wifl sinahs, ka pehz Amerikas atklahfchanas kotolu preefteri Spahneefcheem, kas gribeja Indijaneefchus jeb Amerikas dsimtohs eedfihwotajus peefpeeft pee semes kohpfchanas, dewa padohmu, no Afrikas zeetalus Nehgerus pee semes-darbeem peelift. No ta laika Nehgeru-wehrgi bes flaita tapa atwesti uf Ameriku, tā ka ihpaschi Bakar-Indijas falās un ari Amerikas juhrmalās tagad pa leelakai datai semes eedfihwotaji ir Nehgeri, un dsimtee Amerikaneefchi jeb Indijaneefchi no wineem atstumti no juhrmalahm uf eefschsemehm. Isgahjufchā gadu-fimteni tahs semes aigahja no Spahneefchu rohlahm Ewangelijuma tizigu tautu, kā Angleefchu, Dahnu- un Holandeeefchu, waldifchanā. Schihš tautas ari par to publejahs, ka teem nabagu Nehgeru-wehrgeem zaur misionēs-darbu tas Ewangelijums tapa fludinahfs; muhsu deenas Amerikas Nehgeru-wehrgi ne ween pa leelakai datai atgreesti pee kristigas tizibas, bet aridsan atlaisti swabadibā.

a) Misionēs-darbs Moskito-juhrmalā (Widus-Amerikā).

Schaj juhrmalā strahdā Herrnhuteefchi ar feschahm stazionehm pee Nehgereem, Indijaneefcheem un Mulateem (tā fauz tahdus zilwekus, kuru wezakee weens ir no Nehgereem, ohtris no Indijaneefcheem); pee kristigas draudses tē peeder 957 dwehfeles. Moskito-juhrmalā ir brihw-walstis, bet Nikaraguas Spahneefchu brihw-walstis kahro wina dabuht apakfch-fawas waldifchanas, zaur ko Ewangelijuma misionēs-darbam notiktu leela aisklawefchana. Bes Herrnhuteefcheem tē wehl strahdā Metodisti ar weenu stazioni, wahrdā Belize.

b) Misionēs-darbs Bakar-Indijā.

No Bakar-Indijas falahm leelalā, Kuba, peeder Spahneefcheem; zitas Angleefcheem, zitas Dahneem. Pee Bakar-Indijas Nehgereem misionēs-darbs jau tohp strahdahfs pus-ohtra fimts gadu; kamehr tee bij wehrgi, tas darbs gahja ar leelahm gruhtibahm, bet tomehr ar swehtibu; no teem 1,386,000 eedfihwotajiem, bes 325,000 Eiropeefchu kolonistiem, kas peeder pa leelakai datai pee Angleefchu basnizas, flaita 308,000 dwehfeles, kas zaur misionēs-darbu pee kristigas draudses peedalitas. Bakar-Indija bij weena no misionēs-druwahm, uf ko misionēs draugi skatijahs ar firds preeku. Bet zaur wehrgu atswabinafchanu, kas isgahjufchōs gadu-desmitōs notifa, palifa pawifam zitadi. Kamehr tee tehwi sawas gruhtibās zeeti turejahs pee Deewa-wahrdeem, no teem smeldamees eepreezinafchanohs behdās, jaunā pa-audse, kas no teem gruhtumeem nefa wairs nedabu baudihf, no Deewa-wahrdeem atklapufees un uf pasaulē labribahm dewufees ar

beskaunigu un lepnigu dsihwofchanu, peedferschanu, kuhtribu un flin-kofchanu, tā ka ari daudseem deenifchka maife fahf peetruhft, lai ta seme ari buhtu zif augliga; un misionēs draugeem ar behdahm jaskatahs uf tahm ispohtitahm misionēs-druwahm, kur daudseem zits naw wis atlizees, kā ween kristibts wahrdōs. Baldeews Deewam, turpretim ari ja-apleezina, ka tai leelā atklapfchanas laikā zitas draudses ir pastahwejufchas un klufirin eet sawu zelu uf preefchu, tā ka Deewa-wahrdi wehl parahda sawu spehku pee daudf dwehfelehm.

Herrnhuteefchu brahlu-misionēs strahdā uf trihs falahm, kas Dahneem peeder: Sankt Thomas, Sankt Jean (last Schang), Sankt Kroit (last Kroä), ar 8 stazionehm un 4,600 dwehfelehm (2480 deewaldneefkeem), uf 5 falahm, kas peeder Angleefcheem: Jamaika, Antiguā, Sankt Kitts, Barbador, Tabago, ar 32 stazionehm un 26,715 dwehfelehm (10,753 deewaldneefkeem). Metodisti uf wifahm falahm pee Nehgereem ar 57 stazionehm un 117,590 kristiteem (39,027 deewaldneefkeem), un ar 1 stazioni, Demerārā, pee Aibneefcheem, kas beidsamōs gadu-desmitōs tilufchi eewesti algadschōs (ko nosauz par Kublifcheem) ar 48 kristiteem. Baptisti ar 27 stazionehm un 4000 draudses lohzeleem. Londones misionēs-beedriba ar 8 stazionehm. Skohtu wezaju-draudse ar 29 stazionehm un 5930 draudses lohzeleem u. t. j. pr.

c) Misionēs-darbs Guianā, Deenwidus-Amerikā.

Angleefchu Guianā Ewangelijuma isplatifchanas beedriba strahdā pee Indijaneefcheem ar 3 stazionehm un 2950 draudses lohzeleem; Londones misionēs-beedriba ar 5 stazionehm, un Metodisti ar 7 stazionehm un 21,140 kristiteem (4063 deewaldneefkeem), abi pee Nehgereem. Holandeeefchu Guianā jeb Surinamē pee Nehgereem strahdā Herrnhuteefchi ar 13 stazionehm un 22,471 draudses lohzeleem. Zaur Nehgeru-wehrgu atswabinafchanu ari tē misionēs-darbam leela kawefchana notikufi. Misionēs-darbs pee Mescha-Nehgereem (Matuāreefcheem), pee Saramakas-upes, un pee Auka-Nehgereem, pee Surinames-upes, weizohs ar leelu weilfchanohs. (Mescha-Nehgerus nosauz tahdus, kas wehrgu laifōs saweem dsimteem fungeem isbehgufchi un meschōs apmetufchees). Wineem klahfaki ihpascha stazione, Berg-en-dahl, eezelta.

d) Deenwidus-Amerikas misionēs-beedriba. Deenwidus-Amerikas walstis, no Spahneefcheem un Portugiseefcheem apdsihwotas, peeder pee katolu tizibas; bet eefschsemēs wehl ir daudf paganu, par kureem katoli mas ko behdā. Scheem pehdigi palaišteem paganeem par labu ir dibinata ihpascha misionēs-beedriba, Deenwidus-Amerikas misionēs-beedriba, kas ari iseet uf katolu atgreefchanu pee Ewangelijuma tizibas. Schinis beidsamōs gadōs minetā beedriba raudshufi sawus misionarus uf leelo Amazonas-upi pee eefschsemju paganeem atraidiht. Paschā Deenwidus-Amerikas galā, Falklantes falās, Keppel falā, misionēs beedriba ustura stazionē preefch Indijaneefcheem; beidsamōs gadōs ari Patagonijas eefschsemē raudshufchi stazioni eezelt, ar wahrdū Ushuwia; bet par kahdeem augleem tur wehl nefa naw sinojufchi.